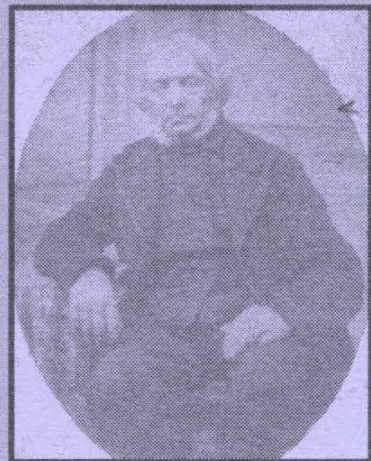

Roots@Groningen

VOORHEEN HUPPELDEPUP

Afdelingsorgaan Nederlandse Genealogische Vereniging
Afdeling **Groningen** - jaar **2008** - jaargang **15** - nr. **3**

Roots@Groningen

wordt uitgegeven door de NGV (Nederlandse Genealogische Vereniging) afdeling Groningen en verschijnt drie keer per jaar.

Abonnementen

Roots@Groningen wordt gratis toegestuurd aan de leden van de NGV afdeling Groningen.

Overige leden van de NGV kunnen zich abonneren middels een bijkomend of gezinslidmaatschap (à € 8,50 per afdeling/lidmaatschap) van de afd. Groningen. Dit kunt u aanvragen bij de landelijke ledenadministratie: NGV, Postbus 26, 1380 AA te Weesp. Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de afdelingssecretaris.

Andere belangstellenden kunnen een los abonnement nemen op Roots@Groningen door overmaking van € 8,50 op girorekening 556 30 62 t.n.v. NGV afdeling Groningen te Groningen o.v.v. 'Abonnement Roots@Groningen'.

Opzeggen van losse abonnementen schriftelijk vóór 1 november van het lopende jaar.

Oude nummers en jaargangen

Losse nummers 2004 t/m 2008 kosten € 3,00 en volledige jaargangen € 8,50, inclusief porto.

Losse nummers van eerdere jaargangen, voor zover voorradig, kosten € 1,00 per stuk en volledige jaargangen € 2,00. Dit alles bij afhalen en dus exclusief porto.

Deze kunnen besteld worden door het verschuldigde bedrag over te maken op de hierboven genoemde girorekening o.v.v. de gewenste nummers en/of jaargangen.

Schrijvers-exemplaren

Schrijvers van artikelen kunnen auteursexemplaren verkrijgen tegen een gereduceerd tarief, mits vooraf aangevraagd.

Kopij voor Roots@Groningen

Kopij voor het volgende nummer uiterlijk begin november 2008 toesturen aan het redactie-adres: Snelliusstraat 28, 9727 JN Groningen of via e-mail redactie@groningen.ngv.nl.

Enige spelregels

- Auteurs van artikelen en genealogische publicaties geven door het inzenden toestemming tot publiceren in zowel Roots@Groningen als op de website van de NGV-afdeling Groningen, tenzij de auteur bij inzending uitdrukkelijk een voorbehoud maakt.
- Het spreekt vanzelf dat kopij grotendeels betrekking dient te hebben op Groningen.
- Bij voorkeur insturen via e-mail, op floppy (met een afdruk) of duidelijk geschreven/getypt.
- Hoewel we uiteraard blij zijn met elke inzending, worden meerdere bijdragen van één inzender verspreid over diverse nummers van Roots@Groningen.
- Artikelen kunnen door de redactie (na overleg met de auteur) worden bewerkt/ingekort.

Verantwoordelijkheden

De redactie is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de stukken die zijn voorzien van een naam. De redactie behoudt zich het recht voor artikelen te weigeren, te redigeren, in te korten en enigszins aan te passen evt. in samenspraak met de schrijver van het artikel.

Eerder en elders gepubliceerde artikelen worden niet geplaatst. Artikelen worden opgenomen in volgorde van ontvangst en/of belangrijkheid, dit alles ter beoordeling van de redactie.

Advertenties

Indien u een advertentie wilt laten opnemen in de volgende Roots@Groningen, wordt u uitgenodigd te informeren naar de zeer interessante advertentie-tarieven bij de penningmeester.

Advertenties met een genealogische inhoud (door de redactie te bepalen) en een lengte van maximaal 10 regels kosten € 5,00 voor leden en € 8,50 voor niet-leden. Maximaal één plaatsing per jaar. Indien gewenst kan de advertentie tevens op het "prikbord" van onze website worden geplaatst voor € 2,50 extra. Totaal derhalve voor € 7,50, resp. € 11,00.

Website NGV afdeling Groningen:

<http://groningen.ngv.nl>

Inhoud Roots@Groningen

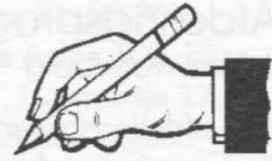
Voorwoord	69
Afdelingsprogramma	70
Agenda	72
Genealogisch voorstellen.	72
Diverse mededelingen.	73, 99
Naamslijsten XVIII, Schippersgilde te Pekela, 1740	75
Hobby uit hobby: Anders Daae	76
Bij de foto van: Anders Daae	78
Wouter, ken jij ... (Roggema)	79

september 2008, jaargang 15 nr. 3

Stamlijnen van Karel de Grote naar Groningen	82
Alle@@@ digit@@@ (nr. 25)	86
Strasheim	88
Aanvulling op genealogie Keur	91
Van der Dong	92
Boekenrubriek	97
Vragenrubriek	98
Ver van huis	99
Nieuws van de archieven.	100

Voorwoord

Eilko van der Laan, secretaris en redactielid

Het was er druk en we hebben vele bekenden weer gesproken, nieuwe kennissen opgedaan, lezingen beluisterd en (hopelijk) nieuwe gegevens of geschikte boeken gevonden voor onze passie als genealoog. Dan doel ik natuurlijk op de Genealogische Dag 2008 op zaterdag 24 mei in de Der Aa-kerk in Groningen. Het was geweldig om te zien waar twee jaren van voorbereiding door de afdeling uiteindelijk toe hebben geleid. Van het gebeuren zijn vele foto's gemaakt, die binnenkort op onze website te vinden zullen zijn. Let op de vermelding op onze site.

En nu is de zomer alweer praktisch voorbij. De tijd breekt aan om weer serieus aan het werk te gaan; met genealogie uiteraard. Hopelijk heeft u genoten van het mooie weer en bent u uitgerust thuis gekomen.

Het bestuur bedankt Menne Glas die in de afgelopen jaren als webmaster onze site <http://groningen.ngv.nl> goed heeft beheerd. Van harte voor al het werk dat hij heeft verricht! Er waren ongetwijfeld vele uren mee gemoeid. Zijn functie is overgenomen door Jurgen Wagenaar. Jurgen is student Bedrijfseconomie aan de Hanzehogeschool Groningen en heeft als hobby onder meer ICT. Veel succes Jurgen!

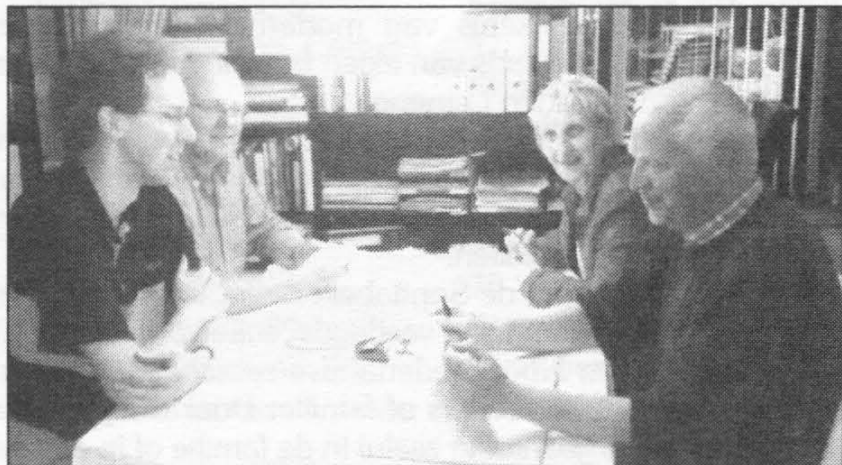
Nu we toch spreken over komen en gaan; een oom van mij wist het treffend onder woorden te brengen: De tijd van komen is gegaan en de tijd van gaan is gekomen. Hiermee doel ik op deze laatste bijdrage van mijn hand op dit podium. Nu ik na 15 jaar redactiewerk de functie van secretaris heb aanvaard, lijkt het mij wenselijk mij op deze nieuwe bezigheid te concentreren. Bovendien is het goed dat er nieuw bloed binnen de redactie komt. Lijkt het u leuk in een kleine (en gezellige!) groep drie maal per jaar aan het afdelingsblad te werken? Aarzel niet en meldt u aan.

Dit kan op **redactie@groningen.ngv.nl**.

Aan oproepen komt nog geen einde, want Antonia Veldhuis zoekt oude foto's van vóór 1940 met daarop kinderen, die op de omslagen van de R@G zullen worden afgebeeld. Ook haar kunt u bereiken via het e-mailadres van de redactie.

Naast interessante artikelen en de vaste rubrieken in deze aflevering van Roots@Groningen is de nieuwe lezingencyclus vermeldenswaard. U kunt lezingen verwachten over de monsterrollen-database van het Noordelijk Scheepvaartmuseum, over egodocumenten en over chercheurs en pagtenaren van het gemaal.

Veel plezier met de diverse activiteiten en publicaties, maar vergeet niet in uw agenda 4 november 2008 te vermelden, 19.30 uur in het RHC: dan is namelijk de Algemene Ledenvergadering van de afdeling. Toch iets om eens mee te maken. Uw stem is belangrijk!

De redactie, v.l.n.r.: Johan Waterborg, Eilko van der Laan, Antonia Veldhuis en Henk Hartog

Afdelingsprogramma en agenda

Johan Waterborg

Alle afdelingsbijeenkomsten in deze periode vinden plaats in de **Groninger Archieven, Cascadeplein 4 te Groningen**, in het verlengde van het Hoofdstation tussen het Emmaviaduct en het Hoornsediep; vijf minuten lopen vanaf bus- en NS-station. Toegang is gratis.

Woensdag 24 september 2008

Aanvang : 20.00 uur (zaal open 19.30 uur)

Thema : Cherchers en pagtenaren van het gemaal in de archieven

Spreker : dhr. Bob Poppen

Tot één van de heffingen van de generale middelen (indirecte belastingen op consumptiegoederen en agrarische productiemiddelen) behoorde in de 17e, 18e en 19e eeuw de impost op het gemaal, dat wil zeggen een recht dat geheven werd op het bij de molenaar ter vermaling aangevoerde graan.

Doordat deze impost de overheid echter minder opleverde dan men had verwacht en het grote aantal fraudegevallen hen een doorn in het oog was, werden in het gewest Groningen tijdens de Landdag van 25 juni 1628 enige rigoureuze besluiten genomen. Zo werd het aantal korenmolens, dat in de Groninger Ommelanden stond, met een derde verminderd en werd bij de overblijvende molens een huisje gebouwd waarin een opzichter werd gehuisvest, die toezicht moest houden op de naleving van de impost op het gemaal. Zowel de benoeming van deze opzichter als zijn eedsaflegging en meestal ook de plaats waar hij werd geïnstalleerd, werd genotuleerd en is terug te vinden in de resolutieboeken.

Doordat de cherchers veelvuldig moesten verhuizen (om fraude tegen te gaan), zijn ze ook in andere bronnen terug te vinden, dankzij het feit dat hun beroep vaak achter hun naam werd vermeld.

In zijn lezing zal de heer Poppen kort ingaan op de ontwikkeling van de (koren)molens en daarna uitgebreider aandacht schenken aan de belasting op het gemaal. Daarbij zal de heer Poppen diverse voorbeelden laten zien van vermeldingen van benoemingen en verplaatsingen van de cherchers, alsmede van enige fraudegevallen.

Woensdag 15 oktober 2008

Aanvang : 20.00 uur (zaal open 19.30 uur)

Thema : Digitaal onderzoek naar varende voorouders.

De betekenis van moderne onderzoeksmethoden voor de zeevaart-geschiedenis van eigen familie en woonplaats of streek.

Spreker : dhr. Jurjen Leinenga

Bij genealogisch onderzoek krijgen bronnen over het arbeidsverleden van voorouders vaak niet de aandacht die ze verdienen. De afgelopen jaren zijn er enkele grote projecten ontstaan met het doel om grote archieven over zeevarenden voor computergebruik beschikbaar te stellen.

Die archieven kunnen de Sonttabellen zijn, waarin de Deense douane de namen van schippers en hun domicilie vastlegde, maar ook de registers van VOC-opvarenden, monsterrollen van Noordnederlandse zeeschepen of complete briefencollecties van zeevarenden met hun reders of familie. Door die projecten is het nu gemakkelijk geworden om na te gaan of er zeelui in de familie of in een gemeente zijn geweest en hoe het hen daarbij is vergaan.

Jurjen Richard Leinenga, historicus en bestuurslid van de Nederlandse Vereniging voor Zeegeschiedenis, is zelf nauw betrokken bij het monsterrollenproject van het Noordelijk Scheepvaartmuseum. In zijn lezing zal hij aangeven hoe het o.a. met het monsterrollenproject verder gaat, maar zal ook ingaan op het huidige beeld van het leven van zeelieden.

Hoe zag hun carrière eruit, hoe waren de levensomstandigheden aan boord en hoe aangenaam was het leven van een zeemannsvrouw?

Dinsdag 4 november 2008

Aanvang : 19.30 uur (vanaf 19.15 uur verzamelen in de hal)

Thema : Afdelings-Leden-Vergadering

Agenda :

1. Opening en vaststelling van de agenda
2. Mededelingen
3. Notulen Afdelings-Leden-Vergadering van 8 april 2008
4. Begroting 2009
5. Algemene Vergadering (AV): terugblik op de AV van 26 april 2008, voorbereiding op de AV van 29 november 2008
6. Wat verder ter tafel komt
7. Rondvraag en Sluiting

De agendastukken worden op de Afdelings-Leden-Vergadering ter inzage gelegd. U kunt zich ook op deze vergadering voorbereiden door de stukken van te voren telefonisch, schriftelijk of per e-mail aan te vragen bij de secretaris dhr. E.F. van der Laan, e-mail: secretaris@groningen.ngv.nl.

Zaterdag 8 november 2008

Aanvang : 13.30 uur (NB archief is deze zaterdag open van 10–16 uur)

Thema : Inventarisatie van egodocumenten

Spreker : dhr. Gosse Blom

Het onderwerp 'egodocumenten' is in het midden van de vorige eeuw in de belangstelling gekomen door Professor Jacob Presser. Onder 'egodocumenten' vallen onder meer autobiografieën, memoires en dagboeken. Vooral historici hebben belangstelling voor egodocumenten, omdat die vaak aanvullende informatie geven op bepaalde periodes of een ander licht kunnen werpen op bepaalde gebeurtenissen. Daarom werd in 1977 op de Fryske Akademy te Leeuwarden een werkgroep ingesteld met de opdracht een inventarisatie van de beschikbare uitgegeven en niet-uitgegeven documenten in Friesland te maken (afgesloten in 1992). De werkgroep hoopte ten eerste, dat er onbekende documenten boven water zouden komen en ten tweede, dat die in openbare collecties voor onderzoekers beschikbaar konden worden gesteld.

Op de Erasmus Universiteit te Rotterdam startte de vakgroep Maatschappijgeschiedenis een soortgelijk project. Hoewel de twee projecten elk een eigen publicatie voorbereidden, werkten de medewerkers wel nauw samen door bijvoorbeeld gegevens uit te wisselen.

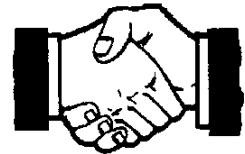
Op de lezing zal de heer Blom aandacht schenken aan de inventarisatie, enkele voorbeelden van bekende egodocumenten uitlichten en enkele 'toepassingen' bespreken.

Agenda

- 27 sept. Vereniging Historische Kring De Marne organiseert de 6^e Menedag. Plaats: Kronkelhoes, Hoofdstraat 53a, Kloosterburen (eventueel ook in de RK-kerk). Tijd: van 10 tot 17 uur.
- 27 sept. NGV-afdeling Amsterdam e.o. viert haar 60-jarig bestaan met een genealogische markt. Naar verwachting geven ruim 40 organisaties acte de presence. Uitgave cd-rom met als motto "familienaam = beroepsnaam" (genealogiën, kwartierstaten). Kosten (op de markt) € 10,-. Plaats: Wijkcentrum "De Meent", Orion 3-5, 1188 AM Amstelveen. Tijd: van 10 tot 17 uur.
- 4 okt. Stichting Vrienden van de Archieven in Friesland organiseert de 12^e Friese Genealogische Contactdag. Plaats: Tresoar, Boterhoek 1 (bij de Oldehove), Leeuwarden. Tijd: van 10 tot 16 uur.
- 11 okt. Zaterdag 11 oktober organiseren de Groninger Archieven i.s.m. Huis van de Groninger Cultuur, Vereniging Stad & Lande, Biblionet en Groninger Museum de *Dag van de Groninger Geschiedenis*. Dit jaar staat de dag in het teken van het thema 'Verhalen'. Meer informatie over de Dag van de Groninger Geschiedenis vindt u t.z.t. op de website www.dagvandegroningergeschiedenis.nl. Locatie: Groninger Archieven. Tijd: van 11 tot 17 uur. Toegang: gratis.

Genealogisch voorstellen

Johan Waterborg en Antonia Veldhuis

In deze rubriek komen (nieuwe) leden aan het woord die zich voorstellen, vertellen aan welke namen ze werken en wat hun andere hobbies zijn. Wilt ú zich ook voorstellen: Mailtje, briefje of telefoontje naar antonia.veldhuis@het-net.nl (voor adres en telefoonnummer: zie omslag) en u staat hier een volgende keer.

Onze nieuwe webmaster schreef de volgende mail om zich voor te stellen:

Sinds 5 juni heb ik, **Jurgen Wagenaar**, oud 21 jaar, de functie van webmaster overgenomen van Menne Glas. Ik ben derdejaars student Bedrijfseconomie aan de Hanzehogeschool Groningen.

Mijn hobby's zijn: roeien (lid van de studentenroeivereniging Gyas), muziek en ICT.

De heer **Willem van den Dries** (info@vandendries.nl) uit Schoonoord schrijft:

Mijn vrouw en ik zijn beiden in Rotterdam geboren en opgegroeid. Mijn moeder komt uit een schippersfamilie (Duit) en is geboren in Wildervank. Ik heb altijd een sterke hang naar de noordelijke streken gehad. Nu, na mijn vervroegde pensionering zijn we naar Drenthe verhuisd.

Het onderzoek richt zich op: Duit te Wildervank / Winschoten, Veninga te Sappemeer / Veendam, Van den Dries te Dinteloord / Fijnaart, Boer te Sliedrecht, Maliepaard te Stad aan't Haringvliet / Fijnaart, Neutenboom te Leiden, de Dreu in Zeeland en Bredels te Zaltbommel / Beesd.

Naast genealogie doet de heer Van den Dries ook aan wandelen, fietsen, computertechniek (treinsimulator op de computer programmeren), schaken en tuinieren.

Remko Oosterveld (roosterveld@kpnplanet.nl) uit Zwolle doet sinds drie jaar aan genealogisch onderzoek met de namen Oost (Meeden), Wilts (Onstwedde) en Oosterveld (Haren).

Als hobby vulde hij in: Tv-programma's die de algemene ontwikkeling ten goede komen.

De heer **Bas de la Parra** (b.delaparra@chello.nl) uit Sint Oedenrode doet nu een half jaar aan genealogie en is met name druk met genealogisch onderzoek naar de naam Uilkens (achternaam moeder). Zowel bloedlijnen, foto's, speciale gebeurtenissen/voorvallen, woonplaatsen en foto's interesseren hem, hij is 'bloedlijntechnisch' rond 1675-1700 beland.

Momenteel gebruikt de heer De la Parra nog Excel als genealogisch programma ("zowel als database en als presentatieprogramma; NB: best goed te gebruiken"), maar hij is bezig een ander programma uit te zoeken. Naast het speuren naar voorouders hebben briden, reizen, lezen en ook golfen zijn interesse. Namen waar de heer De la Parra in geïnteresseerd is zijn: Uilkens uit Groningen, De la Parra en Essed uit Suriname (Paramaribo) en Nederland, en Dortu uit Limburg (o.a. Hoensbroek en Heerlen).

Miranda Bakker heeft als aanhef 'Hallo mede verslaafden'. Miranda (30 jaar) woont samen met haar vriend en twee kinderen. Ze doet veel aan hardlopen en ze leest veel. Over het familieonderzoek waar ze sinds twee jaar mee bezig is schrijft ze het volgende:

"Ik ben begonnen met familieonderzoek omdat ik nieuwsgierig werd nadat oude verhalen verteld werden over de familie. Ik ben op zoek naar de familie Kiel, Stam, Bakker en Nieland, allemaal uit de provincie Groningen. Op den duur wil ik ook de familie van mijn vriend uitzoeken, dat is de familie Jansen van Curaçao, maar ik denk dat we toch uiteindelijk in Nederland uitkomen. We zullen zien. Wie informatie heeft over deze familie's kan contact met mij op nemen via arglemjansen@home.nl."

Groninger kwartierstatenboek 3 en cd-rom Groninger kwartierstatenboek 1.

Nog geen boek en/of cd-rom besteld? We hebben genoeg exemplaren overgehouden om liefhebbers en beoefenaren van genealogie in Groningen alsnog aan een exemplaar te helpen. De prijs van het boek is € 42,50 indien afgehaald, of € 50 via de post en de cd-rom kost € 5, ook via de post. In de stand van onze afdeling op de Mernedag op 27 september in Kloosterburen en op 11 oktober op de Dag van de Groninger Geschiedenis zijn boek en cd-rom eveneens verkrijgbaar.

Misschien een idee voor de feestdagen in december of voor een andere al of niet bijzondere gelegenheid.

Alle informatie over het bestellen staat op onze website <http://groningen.ngv.nl> onder "Kwartierstatenboeken" aan de linkerkant.

Correcties en aanvullingen op de kwartierstaten in deel 3 kunt u sturen naar het e-mailadres grkws3@gmail.com of schriftelijk naar Gert Zuidema, Zilverlaan 30, 9743 RK Groningen.

Het Veenkoloniaal Museum in Veendam . . .

het meest verrassende museum van het noorden !

Sinds oktober 2004 zitten wij in het nieuwe Cultuurcentrum Van Berestejn.
Onze permanente expositie over de Veenkoloniën
is geheel aangepast.

Wij kunnen nu op professionele wijze uw familiereünie
of personeelsuitje verzorgen.

Ook verzorgen wij lezingen over bijv. Vervening in het noorden,
Kapiteinsvrouwen aan boord, Van Snabbeschuit tot Coaster
of over de Landbouw / Industrie.

Veenkoloniaal Museum

Museumplein 5, Veendam, tel 0598 364224
www.veenkoloniaalmuseum.nl

Naamslijsten

Willem G. Doornbos, Groningen

XVIII

Oprichting van een schippersgilde te Pekela, 1740

Op de requeste van eenige schipperen ter Peeckel A, hoe wel genegen waren een gilde op te rigten tot hulpe en onderlinge reddinge van de ongeluckigen, die schip en goed bij de zee mogten komen te verliesen. Hebbende ten dien einde een reglement opgesteld, versogten dat hetselve door haar Ed. Mog. mogte worden geapprobeert.

Gehoordt het rapport der heeren raadsgecommitteerden, hebben de h.heeren borge-meesteren ende raadt het reglement hier annex invoegen gemaakt bij desen geapprobeerd en verstaan dat hetselve in dier voegen alhier sal worden geprothocolleert.¹

[Hierna volgt de willekeur]

Onderstont:

ouderman Gabbe Baukes
Jannes Muywes, hoveling
Derck Jurjens, jongerman
Jan Jacobs
Edzert Hindricks
Harmen Aalders Meyboom
Hindrick Edzers Scharbier
Pieter Edsers
Sisse Sipkes
Harke Jans Podt
Jan Frericks
Arnoldus Edzerts
Jan Alders Pathuys
Berent Jurjens
Jan Willems
Willem Jans
Piebe Jacobs
Jacob Derks
Albert Tjackes
Jan Mieuws Bodtskop
Harmen Geerts Schuir
Harm Geerts
Bene Harms Mooi
Willem Harms Mooi
Geert Jurjens
Hindrik Jan Hoog in de Wint
Jacobs Reurs Fijn

1 GrA, rnr (Rood na Reductie) 321, rekestboek deel 36, 26 nov. 1740

Hobby uit hobby. Anders Daae en ...

Antonia Veldhuis, Veenwouden

In deze rubriek vertellen lezers over hun hobby. En dat is deze keer niet de genealogie, maar een bezigheid die daaruit is ontstaan en intussen minstens evenveel tijd in beslag neemt. Ik heb de vragen gemaild, de antwoorden liet ik zo veel mogelijk onveranderd. Wilt u ook in deze rubriek, mail of schrijf mij: antonia.veldhuis@het-net.nl.

- **Vertel wat over jezelf. Leeftijd, woonplaats, beroep, partner, alles wat je kwijt wilt.**

Op 13 augustus 1934 werd ik in Rotterdam geboren als Noors staatsburger. Ik ben gedoopt in de Noorse Lutherse kerk aan de Westzeedijk. Na eerst enkele jaren in Voorburg gewoond te hebben, verhuisde ik reeds spoedig naar Vlissingen. In 1939 moest mijn vader Nederlander worden wegens zijn werk aan de Nederlandse oorlogsschepen die bij de werf "de Schelde" aldaar werden gebouwd. Zo verloor ik helaas mijn Noorse nationaliteit. Een dubbele nationaliteit was destijds niet mogelijk.

De oorlogsjaren bracht ik door op Walcheren, in Vlissingen en Zoutelande, waar ik de lagere school (met de Bijbel) bezocht. Na de oorlog ging ik weer naar mijn geboortestad terug, waar ik naar het Rotterdams Lyceum ging (HBS-B kant).

Hoewel ik nogal godsdienstig was ingesteld – ik wilde net als vele Noorse voorouders dominee worden – heb ik gekozen voor de architectuuropleiding te Delft. Dit combineerde goed met historie, kunst en cultuur: alles wat nog niet in de genen zat werd aangevuld door de perfecte Delftse voedingsbodem. Gedurende het begin van mijn opleiding vervulde ik mijn dienstplicht bij H.M. Marine, een periode die ik afsloot als luitenant ter zee 2e klasse bij de Mijnendienst.

Na mijn studie werkte ik op enige gerenommeerde architectenbureaus in de utiliteits- en woningbouw. In 1966 werd ik benoemd als adjunct-directeur bij de Dienst Stadsontwikkeling en Volkshuisvesting van de gemeente Groningen. In 1974 leerde ik *Cornélie Schuitema Meijer* kennen met wie ik op 12 juni 1975 huwde. Wij kregen drie kinderen: *Ludvig* 1976, *Toncko Valdemar* 1978, en *Dagmar* 1988.

- **Hoe lang doe je al aan genealogie. Hoe is je "hobby uit hobby" ontstaan en wat houdt die precies in.**

Het is nu in deze rubriek "de omgekeerde wereld": genealogie is uit de hobby heraldiek ontstaan in plaats van andersom, waarbij genealogie in de breedte nu vooral de aandacht krijgt. Op genealogisch gebied ben ik nogal verwend: de genealogieën van vaders- en moeders kant (*Wolterbeek*) waren reeds uitgezocht, zodat die mij niet prikelden tot nieuwsgierigheid. De heraldiek van beide families trok mij meer. Mijn aandacht richtte zich steeds meer op de picturale zijde van de genealogie: de heraldiek! In de 60er jaren won ik een prijs bij de ontwerpwedstrijd die de naam van de heraldicus *Muscard* droeg. Deze wedstrijd werd georganiseerd door het Centraal Bureau voor Genealogie in Den Haag.

Gedurende mijn studietijd en vakanties richtte mijn aandacht zich op kunst en cultuur en ook op het heraldische aspect daarvan: rouwborden, schilderijen en epithafia. De

rouwborden toonden mij het belang van onderlinge relaties tussen families aan, waardoor het gebied van de genealogie steeds meer een plaats innam; maar dan wel genealogie in breder verband.

Door mijn lidmaatschap van de Culturele Raad van de Provincie Groningen kwam ik in de gelegenheid heraldiek onder de algemene aandacht te brengen. Het medelid G.A. Brongers stimuleerde dit, hetgeen leidde tot de oprichting van het Consulentenschap voor de Heraldiek in de Provincie Groningen. Deze oprichting kwam op het juiste ogenblik, immers de gemeentelijke- en waterschaps herindeling stond voor de deur. Dit zou een grote hoeveelheid werk voor ons meebrengen. Het hoogtepunt in de geschiedenis van het Consulentenschap was het Colloquium 2001 te Groningen, waarbij het Consulentenschap de gouden penning van de *Académie Internationale d'Heraldique* mocht ontvangen.

Ik volgde de heer G.A. Brongers op als voorzitter van de NGV-afdeling Groningen, een drukke job die ik jaren met genoegen heb vervuld. Dit lidmaatschap van de NGV stelde mij in de gelegenheid de heraldiek binnen de NGV te propageren, die binnen de vereniging maar een marginaal bestaan leidde. Mede gesteund door het collega-lid Percy Douglas en enkele andere medestanders is het uiteindelijk gelukt om een zgn. functionele Afdeling Heraldiek binnen de NGV op te richten. Jaren lang heb ik deze afdeling mogen leiden als voorzitter, hetgeen een gecompliceerde taak bleek te zijn doordat sommige bestuursleden door eigenbelang een even eigen agenda nastreefden. Toch kijk ik met genoegen terug op deze periode en vooral naar al die goedwillende enthousiaste medewerkers. Het Heraldisch tijdschrift is een succesvolle fundering van de Afdeling Heraldiek.

Momenteel houd ik mij bezig met mensen te helpen die mij consulteren op het gebied van heraldiek. Naast het voorzitterschap van het Consulentenschap voor de Heraldiek in de Provincie Groningen en dat van de Afdeling Heraldiek van de Nederlandse Genealogische Vereniging heb ik mij bezig gehouden met Kerkelijke Heraldiek.

Met medewerking van de betrokken prelaten heb ik mij ervoor ingezet, dat de door mij ontworpen wapens van de bisdommen van de Nederlandse Rooms-Katholieke Kerkprovincie bij Koninklijk Besluit hun plaats kregen in het register dat door de Hoge Raad van Adel beheerd wordt. Een specifieke achterstand op dit gebied van het herstel der Rooms Katholieke hiërarchie in 1853 werd hiermede opgevuld.

Naast de bisdomswapens zijn ook vrijwel alle basiliekwapens, zegels en vlaggen van mijn hand. Ook deze basiliekwapens zijn bij Koninklijk Besluit vastgesteld.

Niet alleen bovengenoemde categorieën wapens verzorgde ik, doch tevens ontwierp ik diverse wapens voor pas benoemde bisschoppen, lagere geestelijkheid en parochies. De firma *Stadelmaier* adviseerde ik ten behoeve van de conopea voor basilieken in binnen- en buitenland. Voor het Gilde van het Heilig Sacrament van Niervaert te Breda verzorgde ik niet alleen het wapen, doch alle attributen voor dit Gilde.

Verder publiceerde ik in diverse tijdschriften op het gebied van heraldiek en liet een drietal boeken op het gebied van Kerkelijke Heraldiek het licht zien. Ik ben lid van diverse binnen- en buitenlandse heraldische verenigingen. Ik bezoekt regelmatig buitenlandse congressen van de *A.I.H. (Académie Internationale d'Heraldique)* op het gebied van deze hulpwetenschap.

Naast mijn benoeming als Pauselijk ridder was ik eerder benoemd als lid in de Orde van Oranje-Nassau voor mijn culturele bijdrage op deze gebieden.

• **Hoeveel tijd neemt deze hobby intussen in beslag.**

In principe zoveel tijd als ik zin heb. In de praktijk hangt dit af van de aantal consulten op heraldisch gebied dat vaak per e-mail wordt ge- en verzonden. Vragen op

genealogisch gebied verwijs ik door naar verwoede genealogen.

• **Wat is het leukste, meest bijzondere dat je hierbij tegengekomen bent?**

Tevreden en enthousiaste mensen. Verder is alles leuk wat ik met plezier doe!

• **Werk je digitaal, waar staat je computer.**

Ja, mijn wapenontwerpen worden tegenwoordig met Coreldraw ontworpen. Verder zijn websites, e-mailverkeer en voor de genealogie Aldfaer dagelijkse kost voor mij.

• **Kom je nog toe aan genealogie en andere hobby's. Wat zijn die andere hobby's?**

Ja, natuurlijk, dat is een kwestie van planning: Wandelen in de natuur, lezen, waaronder de literatuur over heraldiek, en sommige genealogieën die werkelijk interessant zijn. Algemene heraldiek en kerkelijke heraldiek staan evenwel op de eerste plaats.

• **Wat kunnen de lezers voor jou betekenen en andersom?**

Ik stel wel eens een vraag in *Gens Nostra*, doch dat schijnt slecht gelezen te worden, of er is geen interesse voor andermans genealogisch probleem.

• **Zit je nog met een brandende vraag betreffende genealogie of de hobby waarover je vertelde?**

Een vraag voor de genealogen: In mijn Noorse genealogie komt rond 1600 de naam Evert Evertsen voor. Er wordt dan gewezen op de "Hollænske skipper". Hij handelde in vis (haring), malt en tabak langs de Noorse kust en dan zo door de Sont naar Kopenhagen en de Oostzeesteden. Welke Evertsen reisde veel naar Noorwegen en bleef daar uiteindelijk en stichtte er een gezin? Een dochter uit deze familie trouwde rond 1600 met een lid van de familie Daae in Sunnmøre.

Bij de foto van ... Anders Daae

Mijn favoriete foto is die van mijn gezin: van Cornelia met onze kinderen Ludvig, Toncko en Dagmar.

Zij geven de genen door uit een ver familielieden.

Geen toekomst zonder verleden; immers het verleden alléén is als een boom die ten dode is opgeschreven. Kinderen hebben een nuttige functie in het gezinsleven, vooral daar waar door een

ouder een hobby fanatiek bedreven wordt. Sommige kinderen tonen enige interesse, anderen in het totaal niet, althans ze laten het niet blijken en volgen de hobby op een afstand. Ze kunnen in ieder geval kritisch zijn en relativerend en dat komt de hobby ten goede! Mijn dochter is voorlopig mijn enige discipel: zij kan zelfs kleding blazoeneren: "een trui gebalkt van zilver en keel"! Ook had zij interesse in een zegelring met wapen!

Wouter, ken jij het tv-programma Verre Verwanten?

Presentatie op 22 maart 2008 t.g.v. de 22e verjaardag van Wouter Roggema door Roel Roggema, Groningen

Hoe dan ook: in de loop van het komende kwartiertje zul je daar meer van horen, want ik ga met jou op zoek naar jouw oudste voorouder en naar het beroep van één van jouw “beroemde” voorouders. We gaan daarbij 10 en 11 generaties terug.

De geschiedenis van een familie gaat meer leven als je het kunt plaatsen in gebeurtenissen of opmerkelijke dingen uit die tijd. Daarvoor hoeven die voorouders daar niet zelf een rol in te hebben gespeeld.

Wat stond er op 22 maart 1986 o.a. in de krant. De dag waarop jij geboren bent.

Jacques Chirac vormt zijn nieuwe regering in opdracht van François Mitterand. Het bijzondere van deze ploeg ministers was dat op twee belangrijke posten voor het eerst niet-politici werden benoemd. Bv. een topdiplomaat op BuZ.

Jouw overgrootouders

Vier van jouw overgrootouders waren Tonnis Klaas van Eerden, architect te Loppersum en getrouwd met Henderika Boelema. En Jakob Roggema getrouwd met Grietje Wichgers. Eén van zijn broers trouwde met een zus van zijn vrouw, drie andere broers trouwden met drie zusjes Kors. In het jaar dat Jakob geboren werd (10 november 1898 in Bedum), installeerde Harrods Warenhuis (1849) de eerste lift in een Londens warenhuis. Jacob was eigenlijk de eerste Roggema die buiten het Oldambt en de Woldstreek geboren werd. Jakob werkte bij het spoor en was medeoprichter van de afdeling Haren van de SDAP, daarnaast raadslid in de gemeenteraad van Haren.

Zijn vader Aljo Roggema, geboren in 1867 (het jaar waarin Amerika Alaska koopt van Rusland voor 7 miljoen dollar), was een broer van mijn grootvader Roelof Roggema. Daarmee is ook de relatie gelegd tussen jouw tak en mijn tak van de familie Roggema. Jouw betovergrootvader en mijn grootvader waren broers. Twee generaties verschil dus.

Even een “schandaaltje” tussendoor

Toen ik voor het eerst naar het archief in Groningen ging trof ik daar een oud-collega die mij vertelde dat er ook een register van gedetineerden bestond. Ik wist dat, maar had nog geen tijd gevonden om daarin te zoeken. Hij kwam 10 minuten later bij mij terug met het enthousiaste verhaal dat hij een Roelof Roggema had gevonden die veroordeeld was voor openbare dronkenschap. Het heeft lang geduurd, maar inmiddels ben ik er achter dat deze Roelof mijn grootvader was. In desbetreffend register had hij een verkeerde voornaam opgegeven van zijn vader en een fantasienaam voor zijn moeder. Pas toen ik de rechtbankstukken raadpleegde kon ik aan de geboortedatum zien dat het mijn grootvader was geweest.

Verder terug in de tijd

Wouter, ik neem je verder mee terug in de tijd. We gaan naar 1824 als Harm Aries Roggema geboren wordt op 3 september 1824 te Nieuwolda. Het is het jaar dat ene Georg Smith in de eerste Schotse whiskydistilleerderij de eerste Glenlivet malt whisky produceert. Ik weet niet of er een relatie is tussen mijn grootvader en Georg Smith. Het is mij meer ter ore gekomen dat er in de familie meerdere liefhebbers van een alcoholische versnapering zijn en zijn geweest.

Schokkende ontdekking

Harm Aries was de grootvader van de eerder genoemde Jakob Roggema.

Ik kom hier tot toch wel een schokkende ontdekking. Iedereen die nu nog de naam Roggema gebruikt doet dat eigenlijk ten onrechte. Harm Aries is geboren uit een buitenechtelijke relatie en dus hadden wij allemaal de naam moeten hebben van de biologische vader van Harm.

Zijn moeder Harmke, geboren in Nieuw-Scheemda op 10 november 1786, is weliswaar 3x getrouwd, maar 9 jaar na overlijden van haar eerste man (14 februari 1815) en 11 jaar voor haar tweede huwelijk (30 april 1835) is Harm geboren. Harmke heeft dus duidelijk buiten de spreekwoordelijke pot

Uit haar eerste huwelijk met Johan Wezeman zijn twee kinderen bekend, Catharina en Hindrik. Catharina wilde in 1841 trouwen met Aljo Leenderts Beertema, maar bij de aangifte bleek dat haar vader op papier (de geboorteakte) en haar vader volgens haar moeder niet dezelfde waren. Het geboorteregister gaf aan dat haar vader Hindrik Wezeman zou zijn en niet Johan. Hindrik heeft de aangifte van de geboorte gedaan. Johan had geen broer of neef voor zover mij bekend die Hindrik heette, daarom denk ik dat Johan in Nederland de roepnaam Hindrik gebruikte.

Waarschijnlijk heeft de ambtenaar van de BS ten onrechte aangenomen dat Hendrik de officiële naam van Johan Heinrich Adam was.

De rechtbankstukken om dit te corrigeren zijn in mijn bezit.

Harm Aries trouwde met Geertje Nieuwzwaag en op Geertje kom ik later terug.

De naam Roggema

De grootvader van Harm Aries Roggema is Aries Derks Roggema, hij werd geboren op 16 februari 1742 te Nieuw-Scheemda en overleed op 15 januari 1820, ook in Nieuw-Scheemda. Hij heeft dus de Napoleontische tijd meegemaakt. Hij heeft in opdracht van Napoleon een achternaam aan moeten nemen. Napoleon is in ons land nog steeds verantwoordelijk voor een aantal zaken zoals de invoering van de Burgerlijke Stand, bijhouding door de overheid en niet meer door de kerk, en de invoering van het Kadaster. Ik ben Napoleon daar dankbaar voor, want bij het kadaster heb ik ruim 41 jaar een goedbelegde boterham kunnen verdienen.

Aries Derks koos de naam Roggema. Waarom??? Ik weet het niet. Mensen die er voor gestudeerd hebben geven een verklaring dat de naam afgeleid zou zijn van Rutger/Rogarius van het Oudgermaans Hrödger, de glorierijke strijder. Ik geloof daar niet in. Het past niet bij een man van eenvoudige afkomst die zijn leven lang als arbeider te boek heeft gestaan. Ik denk eerder dat er een eenvoudige achtergrond gezocht moet worden. Wonend in de nabijheid van een perceeltje rogge, misschien door hemzelf verbouwd.

Aan het eind van de 18e eeuw gebeurde het regelmatig dat de vrouw bij of na de geboorte in het kraambed overleed. Haar man met één of meerdere kleine kinderen achterlatend. Voor de jonge weduwnaar zat er dan meestal niets anders op dan een nieuwe vrouw te zoeken die voor kroost en man kon zorgen.

Aries overkwam dat ook twee maal; hij hertrouwde dan ook twee keer na het overlijden van zijn vrouw. Voor zijn derde huwelijk is er ter bescherming van de nog onvolwassen kinderen uit het tweede huwelijk een boedelinventarisatie opgemaakt en een huwelijkscontract waarbij afspraken werden gemaakt over de kinderen uit het vorige huwelijk. Let wel: dat is redelijk uitzonderlijk. Hoewel het verplicht was om te doen gebeurde dat toch maar sporadisch bij weinig bemiddelde mensen. Beide stukken kunnen jullie inzien, ik heb ze in kopie.

Aries leefde in een tijd waarin door buitenlanders geschreven werd hoe zij over Nederlanders dachten.

Ik citeer uit: *Lettres sur Hollande*, 1780, door Carlo Antonio Pilati de Tassulo. Een Italiaan die zich voordeed als Fransman:

“Veel mensen gaan naar Scheveningen om in zee te baden. Dat genoeg wilde ik mij ook eens gunnen, zodat ik er met enige Hollandse vrienden heen ging. De vissersmeisjes in die plaats begrepen wat wij van plan waren en een heel troepje volgde ons en bood aan om op onze kleren te passen. Mijn vrienden die dit al gewend waren namen hun aanbod met genoeg aan. Zij kleden zich voor hen uit en sprongen in zee. Bij hun terugkeer uit het water gaven de meisjes hun de kleren terug en hielpen hen zich af te drogen. Voor wat geld bewijzen zij iedereen die vriendelijkheid. Toch lokten zij mij helemaal niet aan, daar zij stonken als onze capucijners en ongeveer net zo gekleed waren. Dat was jammer want er waren mooie bij.”

Nog iets opmerkelijks

Ik wil hier nog iets opmerkelijks vertellen: Zowel de oudste zoon als de jongste zoon van Aries Derks Roggema koos voor een andere achternaam. De oudste koos voor Kijl, dit werd later tot Kiel. Dit was niet zo vreemd, hij was volwassen in 1811 en kon dus zelf kiezen. Vreemder is het dat de jongste zoon koos voor Van der Kamp. Hij was pas 13 in 1811.

Er moet dus sprake zijn van het later kiezen (een bekend fenomeen) van de achternaam op een moment dat Bouko zelf mocht kiezen. Het is bekend dat in de stad Groningen er een register van naamaanneming is geweest van 1826. Ook in het geval van Bouko kan er dus sprake zijn geweest van een latere naamsaanneming dan 1811. Desbetreffende registers zijn slechts sporadisch bewaard gebleven en kunnen dus niet meer geraadpleegd worden.

Bouko gebruikt als patroniem niet Aries maar Derks, daarmee aangevende, zoon van Derk. Is hij genoemd naar zijn oom Bouko Derks broer van zijn vader? De geboorteakte is gecontroleerd en eenduidig voor wat de ouders van Bouko aangaat. Maar gelet op Catharina Wezeman is dat geen garantie. Het blijft een beetje vreemd.

Nog verder terug in de tijd

Ik neem je nu eerst verder mee terug in de tijd, een stap van 100 jaar, nl. naar ca 1640. Rond die tijd zijn geboren Derck Claessen (te Nieuwolda?) en Dewer Bauckes te Midwolderhamrik. Zij trouwen 5 juli 1668 in Nieuwolda. Voor Dewer is het haar tweede huwelijk; het eerste huwelijk dateert van 1661. Het is dus zeer waarschijnlijk dat ze voor 1640 geboren zijn. Een kopie van dat huwelijkscontract toont de handtekeningen van Dewer, zowel als de merktekens van haar ouders Baucke Peters en Martjen. Zij zijn de betovergrootouders van Aries Derks Roggema. En daarmee ben ik aangekomen bij de mij oudst bekende voorouders van ons allemaal, Baucke Peters en Martjen. Zij zullen hoogstwaarschijnlijk geboren zijn tussen 1600 en 1620.

Gelet op de patroniemen heb ik weliswaar nog twee huwelijken gevonden die de ouders en de grootouders zouden kunnen zijn van Derck Claessen. Maar ik heb nog geen bewijs dat onze familiegeschiedenis terug zou gaan tot ca 1585.

“Beroemde” voorouders

Nu nog het beroep van één van jouw “beroemde” voorouders en wat deed hij of zij. We gaan terug naar Geertje Nieuwzwaag, getrouwd met Harm Aries Roggema. Haar grootvader van moederskant was Roelf Jans Kuiper, een schippersknecht. Hij overleed in april 1812 in Zweden in Carlshavn. Slechts 49 jaar.

Hé, wij waren in 2005 in Noorwegen en ik bedacht me ineens dat een broer van mijn vader, Oom Janco in Zweden was overleden in de plaats Umea.

Wij zijn dus overgestoken naar Umea en daar heb ik nazoekingen gedaan of daar nog iets te vinden was over het onverwachte overlijden van oom Janco op 49-jarige leeftijd. Helaas heb ik 48 jaar later niets kunnen vinden. Maar het zoeken was erg leuk om te doen.

Terug naar Roelf Jans Kuiper en in één stap naar zijn overgrootvader en naar diens beroep. In 1659 wordt in Groningen op 1 mei Jaques Pars gedoopt als zoon van Evert van der Gouw en Cornelia Pars. Wat opvalt, is dat hij de familienaam van zijn moeder gebruikt. Waarom weet ik niet. Het kan met verwachte erfenissen te maken hebben of met de beëindiging van het huwelijk van zijn ouders en zo zijn er nog wel meer dingen te bedenken.

Maar wat was nu het beroep van Jaques Pars.

Hij was zilversmid, en daarnaast kerkvoogd, schuttenrichter en burgemeester van Appingedam. In die functie zijn hem velen opgevolgd. De huidige burgemeester van Appingedam is Emme Groot, getrouwd met Gineke Roggema.

En daarmee beste Wouter is de cirkel rond.

Maar resultaten uit het verleden bieden geen garantie voor de toekomst.

Stamlijnen van Karel de Grote naar Groningen; Tot Agneta Bouwina van Klenk (van Klinken) en Wildervanck: met twee lijnen via Lodewijk de Vrome en één via Pippijn der Franken.

Johan van Klinken, Haren

Vrijwel alle oud-Groninger families zullen langs één of meer lijnen afstammen van Karel de Grote (742-814). Het is echter nog maar weinig Groningers gelukt om de ca 40 generaties, die ons van deze "Charlemagne" scheiden, ook te documenteren^{1,2}.

Pas na afronding van een "Van Klinken genealogie"³ bracht een toevalstreffer me op het spoor naar Karel de Grote via een van oorsprong Belgische familie De Carpentier. Zo die mogelijkheid tevoren al in beeld zou zijn geweest, dan zou ik misschien gedacht hebben aan een spoor via Duitsland. Maar nee, het loopt via België en Frankrijk.

Verwantschap over een groot aantal generaties is nooit met volstrekte zekerheid vast te stellen. DNA-onderzoek toont echter wel aan dat de DTB-gegevens behoorlijk betrouwbaar zijn⁴, meer dan tot voor kort soms werd verondersteld. Maar zelfs als we per generatie 99% zekerheid aannemen, geeft 0,99 tot de macht 40 een uiteindelijke betrouwbaarheid van slechts 0,67 (67%). Bij aanname van 95% zekerheid neemt die betrouwbaarheid drastisch af tot 13%. Neem het dus met een korrel zout, maar het is voor velen een sport en een passie om te zien hoever ze kunnen komen met beschikbare, maar niet altijd goed toegankelijke informatie in literatuur en archieven. Het speurwerk leidt tot boeiende verkenningen van de Europese Middeleeuwen. Teruggaand tot die verre tijden hebben we allemaal een eindeloze rij van naamloze voorouders. Daarom is het een buitenkans om ergens een verbindingslijn te vinden naar die tijd, een lijn langs Groninger verveningen, Oost-Indische Compagnie, reformatie, kloosters en kathedralen, renaissance, kruistochten, ridders en vandalen, de Middeleeuwen met al hun devotie en met al hun wreedheden. Een route verscholen in bijgaande naamlijsten.

Het speurwerk valt grofweg uiteen in drie delen:

- i) Zoek in DTB- en kerkregisters tot vijf of zes eeuwen terug naar een mogelijke voorouder met verdergaande documentatie.
- ii) Daarna is de hulp nodig van anderen die vele moeilijk leesbare archiefstukken doorworstelden en hun bevindingen hebben gepubliceerd (internet).
- iii) Het eindtraject tot aan de Karolingische tijd is uit en te na uitgeplozen door historici aan de hand van oude handvesten, blafferts, kerkregisters en kloosterboeken.

Noot 3) beschrijft in de achterste hoofdstukken een uitgestorven patriciërsfamilie waarvan de laatste naamdraagster – Agneta Bouwina Van Klenck – zich in 1738 als weduwe van Conraadt Wildervanck met attestatie laat inschrijven in Veendam. Een voorvader van deze Agneta Bouwina is Pieter de Carpentier (1588-1659), de tweede Gouverneur Generaal van Oost-Indië naar wie de “Capentaria golf” ten Noorden van Australië genoemd is. De toevalstreffer was het vinden van een deel-genealogie⁵ geschreven door een neef van deze Pieter. Die gaat terug tot omstreeks 1440, waarmee we al fors op weg zijn naar Karel de Grote.

Bij één voormoeder moet wel enig voorbehoud gemaakt worden, namelijk bij Nicole de Noyelles. Die wordt elders genoemd als één van de zeven kinderen van Antoinette de Mailly, maar valt wat moeilijk in te passen in de stamlijnen van de Noyelle's en de Mailly's. Misschien werd ze als buitenechtelijke dochter wel tot de familie gerekend, maar dat laat onverlet dat geadopteerde niet-biologische kinderen wel tot de geestelijke verwantschapslin kunnen worden gerekend.

De stamlijn naar de Van Klenck's laat zich naar het heden vervolgen doordat Agneta Bouwina en haar tante Geertruut Van Klenck trouwden met respectievelijk Conraadt (1697-ca. 1736) en Adriaan (1656-1723) Wildervanck. Er is helaas geen familiearchief, maar volgens GenLias en Pathuis⁶ stammen de meeste nu levende Wildervanck's (of minder voornaam Wildervank) af van deze twee echtparen. Die hebben via (klein)dochters de KdG-stamlijn ook doorgegeven aan families Bruins, Gratama, Schup, Smeeks, Ludens, Olsmeijer, Wijchgel, De Blécourt, Bou(w)man, Cremer, Franke, Kern, Klaren en Wijnants.

Agneta Bouwina Van Klenck was dus de laatste van de “Van Klenck” familie in Nederland. We vermoeden dat de naam voortleeft in de later bewust gekozen Veenkoloniale familienaam Van Klinken, maar dat is dan naamsverwantschap en geen familievoortzetting. Maar eenmaal op het spoor naar Karel de Grote gezet⁷, zoek je als vanzelf ook naar mogelijke verbindingslijnen met nu levende Veenkoloniale Van Klinken's. Ik heb er één gevonden via⁸ de Ketel-grootmoeder van mijn vrouw met een uitbreiding van de genealogie⁹ naar het verre verleden.

Noten

1. Gens Nostra: Karel de Grote nummers; september – november 1968
2. G.W. Nanninga, *Gruoninga* 15 (1970) blz. 19. Hierin: Anske Boeymer, † 1663 in Westeremden.
3. Joh. v. Klinken (redactie), *Van Klinken families en naamgenoten*; zie *Roots@Groningen* 15 (2008) blz. 29
4. A.W.J.M. van Gestel: *De DNA-route in de genealogie*; Lezing op RAG, 8 maart 2008
5. *De Nederlandsche Leeuw* XLIV (feb 1926) blz. 34
6. A. Pathuis: *Het voor- en nageslacht van A.G. Wildervanck*; *Gruoninga* 13 (1967) blz. 916
7. www.kareldegrote.nl; www.Remiens.nl; www.sintermeerten.nl
8. [www.xs4all.nl/Van Karel de Groote naar Robin Schimmel](http://www.xs4all.nl/Van%20Karel%20de%20Groote%20naar%20Robin%20Schimmel)
9. R.J. van Wijk en E.L. Steinmeier, *Familieboek Ketel*; Vorden 1994, blz. 94-146

Op de volgende twee bladzijden een overzicht van de stamlijnen van Karel de Grote naar Groningen.

1 Karel de Grote / Charlemagne (742-814)

- 2 Lodewijk I "de Vrome" (778-840), tot keizer gekroond in 813/816.
Huw (2) met Judith Welf van Beieren, † 843/Tours
- 3 Karel II "de Kale" (823-877)*/Frankfurt, verwerft het Middenrijk.
Huw Ermentrudis van Orleans (830-869)
- 4 Judith van West-Francië. In 862 geschaakt door en daarna gehuwd
met Boudewijn I met de IJzeren Arm (844- na 870)
- 5 Boudewijn II de Kale, graaf v. Vlaanderen, huwt Erftrudis v Wessex
- 6 Arnulf I de Grote, hertog v. Vlaanderen, huwt Adela van Vermandois
- 7 Hildegard v Vlaanderen, b. 990/Egmond huwt Dirk II graaf v Holland
- 8 Arnulf v Holland, gesneuveld in 993, huwt Liutgarde van Luxemburg
- 9 Dirk III (de Jeruzalemmer), graaf v. Holland huwt Othilde van Saksen
- 10 Floris I graaf van Holland (1025-1061) huwt Geertruida van Saksen
- 11 Dirk V graaf van Holland (1052-1091 b./Egmond) huwt Othelheldis
- 12 Floris II De Dikke, graaf v Holland, huwt Geertruida van Lotharingen
- 13 Dirk VI graaf van Holland † 1176/Jeruzalem, en Sophia von Rheineck
- 14 Otto I van van Bentheim, Burggraaf v Coevorden, kruisvaarder 1189
- 15 Boudewijn graaf van Benthem
- 16 Elisabeth van Bentheim, huwt in 1240 Ludolf III van Steinfurt
- 17 Boudewijn II van Steinfurt (1244-1308), huwt Elisabeth zur Lippe.
- 18 Elisabeth van Steinfurt, huwt Gijsbert IV van Bronckhorst
- 19 Willem III van Bronckhorst † 1328/Hasselt en Johanna v. Batenburg
- 20 Catharina van Bronckhorst, huwt Rudolf Ivan van Sinderen / Voorst
- 21 Lutgard van Sinderen huwt Jacob van der Welle, heer van Hackfort
- 22 Gerrit van Bake * 1392, Heer van Hackfort, huwt Bertrade van Vorden
- 23 Roelof Ketel van Hackfort, bastaardzoon
- 24 Hendrik Ketel van Hackfort
- 25 Bernt Ketel van Hackfort koopt ~1453 het goed Cleine Germelde
- 26 Bernt Berntzoon Ketel
- 27 Matthijs Ketel † 1568, schout van Meppel huwt Margarita Helmigs *
- 28 Johan Keteler, eigenaar ve huis in Steenwijk dat verbrandt in 1580
- 29 Henrick Ketel(er) † na 1595
- 30 Jan Henricks Ketel, grootburger van Steenwijk met land te Onna ►
- 31 Hermen Jans Ketel doet belijdenis in 1652/Steenwijk
- 32 Evert Hermens Ketel (1668-1704), herbergier in het Posthuis
- 33 Evert Everts Ketel (1704/posthumus - 1773) en Maria Harms
- 34 Everhardus Ketel (1731-17690, ook herbergier te Steenwijk
- 35 Hermen Ketel * 1756, schipper / Amsterdam - Steenwijk
- 36 Jacob Ketel (1788/Amsterdam – 1831/Steenwijk) - - - - - ►
- 37 Adam Ketel (1814-1883)/Steenwijk, huwt Anna van Velzel
- 38 Margien Ketel huwt Roelof de Boer, schoenmaker/winkelier
- 39 Adam de Boer (1887-1976) schoenwinkelier te Steenwijk
- 40 Marry de Boer * 1935 huwt 1958 Johan van Klinken
- 41 1960 Gert van Klinken 1963 Adam Clemens (Alco) van Klinken
- 42 2004 Lukas van Klinken 1998 Reint; 2000 Elsa van Klinken

Karel de Grote

Hendrik Jans Vdm/Wvnc
Jan Hendrix Ketel
▼
meerdere veenkoloniale
nazaten

Roelof Ketel
▼
nazaten "Van Wijk" in
Groningen

* Een aftakking Helmig-Berent-Christiaan-Ketel eindigt met de nazaat
Rutger Ketel * 1641/Grootegast en † 1671/Oosterwijtwerd

1 Karel de Grote (742-814) en Hildegard van Vintzgau en Zwaben

2 Pippijn der Franken (777-810) koning der Lombarden, huwt Chrothais/ Italië	Lodewijk I "de Vrome" (778-840) / Chasseneuil en Judith Welf van Beieren, † 843/Tours
3 Bernhard der Franken, huwt 814 Kunigunde van Italië, daarna †(19 jr) uitgestoken oog	Karel II "de Kale" (823-877)* /Frankfurt, huwt Ermentrudis van Orleans (830-869)
4 Pippijn der Franken (de Péronne), jong gestorven na huw. met onbekende Italiaanse	Judith van West-Francië, geschaakt en gehuwd door/met Boudewijn met de IJzeren Arm
5 Heribert I de Vermandois † 907 bloedwraak	Boudewijn II "de Kale" van Vlaanderen begr. 918/Gent
6 Beatrix Adela de Vermandois † 931	Arnulf de Grote v. Vlaanderen (887-965)/ Gent
7 Hugo de Grote van Neustrie (895-956) /Deurne	Boudewijn III van Vlaanderen † (22 jaar)
8 Hugo Capet de France (939-996) / Parijs	Arnold II van Vlaanderen
9 Hedwige de France (969-1013)/ Leuven	Boudewijn IV van Vlaanderen
10 Reinier V van Henegouwen † 1036	Boudewijn V van Vlaanderen / Gent
11 Richilde van Henegouwen	Boudewijn VI van Vlaanderen
12	
13 Boudewijn II van Henegouwen, kruisvaarder, in 1096 vermoord te Antiochië	
14 Boudewijn III van Henegouwen † 1119 en Yolanda van Wassemborg/ Gelre	
15 Boudewijn IV van Henegouwen † 1171, "De Bouwer" van versterkingen	
16 Agnes van Henegouwen (1140-1174), "De Manke", huwt Raoul de Coucy	
17 Agnes de Coucy (1175-1214), huwt Gilles de Beaumetz	
18 Gilles II de Beaumetz	
19 Marguerite de Beaumez † 1303, huwt Jean de Picquigny	
20 Jean II de Picquigny † 1340, heer van St.Quin	
21 Marguerite de Picquigny † 1393, huwt Colart de Maily, ridder van Lorsignol	
22 Colart de Maily de Jonge, sneuvelt in 1415 in slag bij Azincourt	
23 Gilles de Maily, Bours *~1350	
24 Marie de Maily † 1466: 9 kinderen	
25 Jean II de Maily † ca.1468, huwt Catharina de Mametz	
26 Antoinette de Maily, huwt in 1452 met Philippe van Noyelles: 7 kinderen	
27 Nicole de Noyelles, huwt Jan de Villers "De Oude".	
28 Jan de Villers "De Jonge", huwt op oudere leeftijd Maria van Mijsele	
29 Isabelle de Villers / Mesen-B † (72j) 1584/Middelburg, huwt Jan de Carpentier	
30 Pieter Jansz de Carpentier / Mesen-B, huwt Agnieta Delbeecque	
31 Pieter de Carpentier / Antwerpen, A'dam, 2 ^e gouverneur-generaal van Oost-Indië	
32 Agnieta de Carpentier / Adam; † 1680. huwt 1660 met Ernst van Klenck	
33 zoon Pieter van Klenck en dochter Geertruida Wildervanck-van Klenck / Uiterburen Agneta Bouwina van Klenck , laatste van Klenck-naamdraagster. Ze huwt in 1726 met haar neef Conraat Wildervanck en vestigt zich als weduwe in 1738 in Veendam	

Wildervanck/Wildervank met aangetrouwde families:

sporadisch: **Bruins, Gratama, Schup, Smeeks**

iets meer: **Ludens, Olsmeijer, Wijchgel**

vaker: **De Blécourt, Bou(w)man, Cremer, Franke, Kern, Klaren, Wijnants**

Alle@@@ digit@@@ (vijf-en-twintig)

Antonia Veldhuis, Veenwouden (gecontroleerd door Bert Kranenburg)

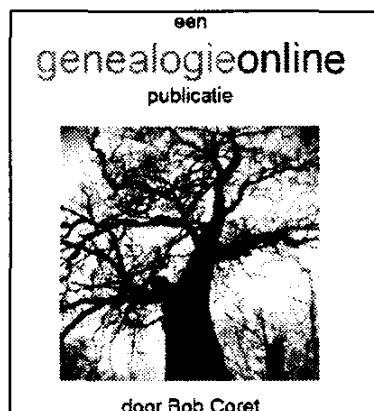

In deze rubriek komen interessante homepages en nieuwe digitale bestanden aan bod. Tips kunt u mailen aan antonia.veldhuis@hetnet.nl.

Op de Genealogische dag van 24 mei jl. in de Der Aa-kerk in Groningen hield Lars Roobol een internetdemonstratie. Wilt u (nog) eens zien welke sites hij besprak, kijk dan op www.familyaffairs.nl/NGV2008.

Op Google de naam van een voorouder (of van uzelf) zoeken kunt u door in het zoekscherm van www.google.nl de voor- en achternaam in te tikken, met een spatie en tussen aanhalingstekens. ("Voornaam achternaam"). Deze week ontdekte ik een alternatief: de namen achter elkaar met een punt ertussen: voornaam.achternaam. Hij toont dan alleen de sites waar exact het gevraagde staat.

Wilt u op genealogische sites naar voorouders zoeken, kijk dan ook eens op www.computergenealogie.org onder **Zoek in geïndexeerde homepages ruim 80.000 pages**, te vinden in de linker kolom op hun site. Doorscrollen naar het 5^e oranje kopje **Zoeken**, 7^e item. Aanklikken en naam geven in het vakje bij **Trefwoorden**.

Ook zoeken op naam op genealogische sites kunt u op www.genealogieonline.nl. De naam in het vakje links van de **Zoeken**-button invullen verbindt u door met mensen die werken aan die naam. Op de onderstreepte link drukken geeft de gegevens. Op het moment dat ik dit artikel schreef stonden er 1669 stambomen met 4.307.565 personen in het bestand. Onder het zoekscherm vindt u **afbeeldingen**. Deze bevat stambomen waarin foto's, aktes e.d. staan. Totaal 13.997 stuks. Bovenaan de startpagina, in het menu, (onder andere) een uitleg (**Alle mogelijkheden op een rij**), **Bidprentjes** en **Vraag & antwoord**. Op het bijbehorende stamboomforum (www.stamboomforum.nl) kunt u vragen stellen. Hier verder **Actualiteit** (laatste archiefnieuws), **Hulp gevraagd/aangeboden** en, onderaan, de laatste 10 discussies. Ook u kunt uw site (gratis) aanmelden.

Via de NGV-site (www.ngv.nl) kunt u via **Homepages van leden** (onder links) zien welke NGV-leden aan welke namen werken door de **ctrl**-toets tegelijk met de letter **F** in te drukken. Meer mogelijkheden tot zoeken geeft (gratis) registratie.

Onze webmaster stuurde me nog de volgende aanvulling op deze site: Midden juli is op de landelijke NGV-site de module **Cursussen** toegevoegd. (Kolom links, 4^e item). Op deze pagina worden lokale en landelijke cursussen welke aangeboden worden getoond.

Per heden is deze functie ook op de lokale afdelingsite beschikbaar. Onder het menu **Afd. Groningen** is nu de knop **Cursussen** geplaatst (boven de knop voor **Zoeken in de Site**). Op dit moment wordt er druk gewerkt aan het opvullen van de database met de nodige cursussen. **Belangrijk**: Mocht u de knop niet gelijk zien als u de site van de NGV Groningen laadt, druk dan als de site klaar is met laden op de **F5**-toets. Dan wordt de gehele site vernieuwd en zit de knop **Cursussen** er wel bij.

Wilt u (weer) eens oude ansichten zien, dan vind u ongetwijfeld iets op www.oudeansichtkaaren.nl/fotos. Meer dan 2.500.000 afbeeldingen. Wederom de **ctrl**-toets tegelijk met de letter **F** indrukken geeft het zoekscherm. Ik tikte **Leeuwarden** in en kwam diverse sites tegen met heel veel foto's van de buurten waar mijn grootouders woonden (Oldegalileën en Snakkerburen) en artikeltjes hierover. Weer goed voor uren kijk- en leesplezier. Uiteraard is ook Groningen ruim vertegenwoordigd.

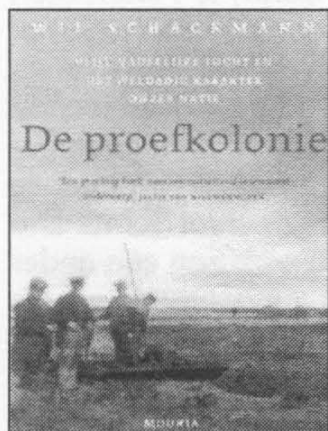
Sinds 26 mei jl. heeft het Drents Archief de koloniën op internet staan. U kunt digitaal zoeken in de kolonies **Maatschappij van Weldadigheid** en **Veenhuizen**. Ze zijn gesticht in het begin van de

19^e eeuw om verarmde landgenoten uit de "zedelijke verbastering" op te tillen en betere mensen te laten worden. Ruim 80.000 namen zijn te doorzoeken, waarvan een deel met afbeelding: www.drenlias.nl intikken en onder **Zoeken na 1811** (rode balk bovenin) aangeven welke kolonie u wilt inzien. Of bij **Armenkolonies** de gewenste aanklikken, middelste kolom op de startpagina. Na (gratis) registratie een naam intikken en **Zoeken** geven wordt er een lijst met namen getoond. Op naam gaan staan geeft meer gegevens over de akte. Afbeelding kunt u vinden via **Signalementskaarten** (vakje boven zoekscherm). Kijk ook even onder **Alle bestanden**. Het is mogelijk dat uw voorouder buiten de kolonie is overleden. En denk aan verschillende, soms heel afwijkende, schrijfwijzen.

Armenkolonies

U kunt zoeken in de persoonsregisters van de 19de eeuwse Drentse armenkolonies in de bestanden Maatschappij van Weldadigheid en Veenhuizen.

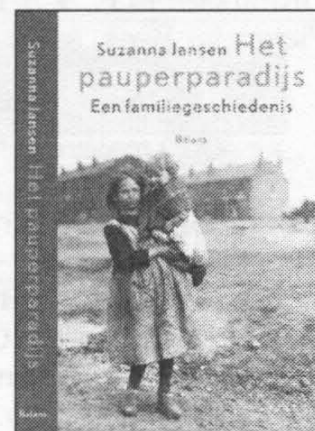

Wilt u meer over dit onderwerp weten, lees dan de boeken *De proefkolonie*, *Vlijt, vaderlijke tucht en het weldadig karakter onzer natie* van Wil Schackmann en/of de roman *Het Pauperparadijs, een familiegeschiedenis* van Suzanna Jansen, gebaseerd op haar grootmoeder Roza Dingemans die naar de kolonie moest. Internetadres van de site van Schackmann: www.schackmann.nl/proefkolonie en www.schackmann.nl/proefkolonie/Proefkolonisten, met informatie over de eerste 52 kolonisten die van 29 september tot 5 december 1818 arriveerden. Soms aangevuld met gegevens uit het bevolkingsregister. Bij sommige personen is een verwijzing naar een internetsite. U kunt zoeken op alfabet,

aankomst en plaats herkomst. Onder **aparte pagina** diverse kolonisten die op internetpagina's worden genoemd.

Suzanna haar site is www.suzannajansen.nl. Hierop o.a. een korte inhoud over de vijf generaties van haar familie die daar verbleven. Er is een link met de Schatkamer van het stadsarchief van Amsterdam, waar bronnen uit het boek zijn te bezichtigen via **virtueel** (oranje kolom rechts, 3^e blok).

Johan Waterborg wees me op de site van het Rotterdams archief, waar hij een door mij genoemde Groninger naam was tegengekomen. Door **Groningen** in te tikken vond hij deze. Ook met andere archiefsites doet hij dat soms. De link: www.groningerarchief.nl openen en dan **zoeken** (derde item, rechtsboven) geven en gezochte naam intikken. Of via

Archieven en collecties (vierde item in linkermenu) en **Notariële Akten**. Button **Zoeken** staat halverwege de pagina. De zoekterm **Groningen** intikken levert 100 aktes op.

Intussen is de CD deel 8 van de Etstoel-reeks van Drenthe verschenen. Het betreft de periode 1744–1763, de delen 42–47. Honderden geschillen over geldleningen, verwondingen, mishandeling en belediging, erfenissen, bezit (zoals huis, erf, landerijen), aankopen van vee, winkelwaren, etc. Zie www.homanfree.nl.

Een must voor mensen met Drentse voorouders.

Deze keer moest ik het, op bovengenoemde twee tips na, doen met pagina's uit mijn map eigen voorraad. Ik kwam ze soms per ongeluk tegen, of las erover. Ik print ze dan uit en stop ze in een ordner. Vindt u ook een aardige homepage: mail het adres aan mij! Voor alle lezers.

Strasheim (Winsum e.o.)

Petronella J.C. Elema, Groningen

Terwijl ik een genealogie Heerema afrondde (onder verwijzing naar de herkomst daarvan uit het gezin Ritsema-Filant) viel mijn aandacht op het verschijnen van een volle nicht met de ietwat ongebruikelijke achternaam Straathem. Het was even zoeken, maar al snel bleek het hier om de Duitsgetinte naam Strasheim te gaan, die bijwijlen tot in het absurde werd verbasterd. Van de tien kinderen van het in 1734 gehuwde wedmans-echtpaar Jacob Jans (Ritsema) en Grietje Nannes [Fijland] te Pieterburen [Noot: Genealogie Fijland/Filant (Groningen), verschenen in: Gruoninga 35 (1990) p. 14-24] was de jongste zoon de stamvader Heerema geworden, en de volle nicht [in dit geval: oomzegster], die bij zijn huwelijkscontract getuigde, was de enig overlevende dochter van zijn oudste zuster. Deze Jantje Jacobs was met een Duitse immigrant getrouwd en zo kwam die naam in de familie. Lodewijk Strasheim (hij zal wel als Ludwig zijn geboren) kwam uit het Duitse Griedel in het graafschap Braunfels en/of Solms. Dat laatste is ontleend aan het feit dat er, een generatie later, klaarblijkelijk nog een ander lid van die familie naar Groningen kwam:

Coenraad Strasheim, “van Griedel in't Graafschap Solms”, geb. ca. 1756-'57, schoenmaker, arbeider, overl. Helpman (gem. Haren, oud 75 jr.) 7-7-1832, zn. van **Johann Adam Strasheim**, landbouwer, en **Elisabeth Meides**, otr./tr. Groningen M.K. 7-5/24-5-1791 **Tanneke** [incidenteel ook: **Janneke**] **Adams ter Beek**, ged. Groningen M.K. 4-5-1755, overl. Groningen (oud 68 jr.) 23-4-1821, dr. van Adam Pieters ter Beek, tondrager, en Adriaantjen Philippus.

Er werd in 1791 van hem een akte van indemniteit gevorderd, maar hij kon een gerechtelijke verklaring overleggen dat deze door zijn vaderstad niet werden verstrekt.

Op 3 mei kreeg hij toestemming om zonder die akte te mogen trouwen (GrA, Resolutieboek, dl. 72, 3-5-1791) en vier dagen later ging hij in ondertrouw!

Latere Groningse Strasheim-familieleden stammen uit dit huwelijk. Ik vond vier kinderen:

- a. **Adam Strasheim**, ged. Groningen M.K. 24-6-1792 (Kostersgank), sergeant infanterie, overl. Groningen (oud 47 jr.) 6-2-1840, tr. Groningen 28-5-1818 **Hinderika Adams ter Beek**, ged. Groningen M.K. 18-8-1793, overl. Groningen (oud 51 jr.) 4-6-1845, dr. van Pieter Adams ter Beek, schoenmaker, en Jeltje Klaassen.

- b. **Adriana Strasheim**, geb. Groningen M.K. 21-9-1794 (Jonkerenstraat), overl. Groningen (oud 75 jr.) 7-12-1869, tr. Groningen 3-10-1810 **Hindrik Ernstes Veltman**, geb. Oldeboorn (gem. Utingeradeel, volgens akte van bekendheid) 1-4-1785, sjouwer, overl. Groningen (oud 61 jr.) 11-3-1847, zn. van Ernst Hindriks, zeeman, en Aaltje Sebes.
- c. **Elisabet Strasheim**, ged. Groningen M.K. 16-4-1797 (Guldenstraat), tr. Leeuwarden 3-6-1832 **Tjalling Dijkstra**, sappeur.
- d. **Petrus Strasheim**, ged. Groningen A.K. 5-3-1800 (Guldenstraat)

Griedel was indertijd PLZ 6308 Butzbach, nu 35510 Butzbach.
 Griedelbach, daarentegen, was 6331, nu 34647 Waldsolms.

Ik ga nu, ondanks de titel van deze bijdrage, uit van Jantje Jacobs (die meestal onder patroniem, maar incidenteel ook als Ritsema voorkomt). We volgen daarmee een matrilineaire afstammingslijn:

- I. **Jantien Jacobs [Ritsema]**, ged. Pieterburen 27-2-1735, dr. van Jacob Jans [Ritsema] en Grietje Nannes Filant, tr. 1., otr. Pieterburen 10-5-1761, att. naar Eenrum 30-5-1761 **Lodewijk Strasheim**, geb. voor 1730, j.m. van Griedel in't Graafschap Braunfels, lidmaat Groningen (Lodewijk Straatsheim, op att. van Leeuwarden) maart 1750, waarman, zijlwaarder, overl. Obergum 1766-'67, tr. 2. Obergum 4-9-1768 **Pieter Meinders**, ged. Onderwierum (ook vermeld in het doopboek van Menkeweer) 12-4-1733, waarman op Schaphalsterzijl (1773, zie ook Ommelander Geslachten, p. 275), zn. van Meyndert Pieters en Henrica Roering.

Lodewijk Straatsheim, op attestatie van Leeuwarden, werd lidmaat Groningen maart 1750. Reeds op 1-10-1752 arriveerde hij, nu met attestatie van Groningen, in Pieterburen. De naam waarmee hij werd ingeschreven, Lodewijck Straalhagen, leek nergens op. In de lidmatenlijst van 1750, die later nog is aangevuld, staat hij met dezelfde naam onderaan bijgeschreven; daar is door het laatste deel van de familienaam een streepje gehaald, en een verbetering tot Strasheim erboven geschreven.

De huwelijksvoorwaarden van Lodewijk Strasheim en Jantjen Jacobs (GrA, RA Hunsingo, inv. no. 202, oud XLVI a **, no. 223, 9-5-1761) geven aan bruidegomszijde slechts Hindrykus Eles en Arent Jans als verzochte dedigslieden. Aan bruidszijde Jacob Jans en Grietje Nannes vader en moeder, Jan Jacobs broeder, Andries Jans en Hilje Jacobs zwager en zuster, Geeske Jacobs zuster.

Genoemde Geeske Jacobs liet op haar beurt een huwelijkscontract opmaken toen zij in 1766 met de koopman Ebel Hindriks [Nanninga] trouwde (GrA, RA Hunsingo,

B O E K H A N D E L G O D E R T W A L T E R

Oude Ebbingestraat 53

Tel 050-312 25 23

9712 HC Groningen

Email: gwalter@noord.bart.nl

Fax 050-318 66 30

De specialist in het Noorden voor Groningana

inv. no. 532, oud nr. XLVI k 5, Pieterburen, blz. 57, 27-2-1766). Getuigen aan bruidszijde waren bij die gelegenheid Jacob Jans vader, Jan Jacobs volle broeder, Jantje Jacobs gehuwd met Lodewijk Strasheim zuster en zwager, Hilje Jacobs gehuwd met Andries Jans idem, Martjen Jacobs en Auke Jacobs zusters.

Na het overlijden van haar man maakte Jantje Jacobs Ritsema, weduwe van Lodewijk Strasheim op Schaphalsterzijl, afkoop met Jan Jacobs Ritsema voormond, Andreas Jans sibbe, Berent Hamming vreemde voogd over de pupil (GrA, RA Hunsingo, inv. no. 80, Baflo, 9-8-1768; ook inv. no. 52). Er leefde dus toen nog maar één kind uit het huwelijk. De moeder behield alles en zou de pupil, Grietje in het 3e jaar oud, opbrengen tot 18 jaar, lezen, schrijven, de gereformeerde religie en een handwerk "na stands gelegenheid doen onderwijzen en in allen opsigte een goede educatie te besorgen". Daarna kreeg het meisje f 675.15.4, waaronder begrepen f 300 door de moeder van wijlen haar vader geërfd, met het resterende lijfstoebehoren. Er was geen huis in eigendom, wel veel huisraad en wat zilver, ook een half aam jenever en 18 flessen wijn; uit deze inventaris haalde ik geen aanwijzing voor het beroep van de overledene.

Een week later werd een huwelijkscontract gesloten met Pieter Meinders (GrA, RA Hunsingo, inv. no. 87, fol. 32, Obergum, 15-8-1768; oud XLVII c 3). Aan bruidegomszijde verschenen Hinderijke Reuring volle moeder, Jantjen Maijnders volle zuster. Aan bruidszijde: Jan Jacobs Ritsema volle broeder en voormond over het voorkind, Hilje Ritsema volle zuster gehuwd met Andreas Jans sibbevoogd over het kind, Berent Hammink vreemde voogd, Geeske Ritsema gehuwd met collector Ebel Hindrix zuster en zwager, Martjen en Auke Ritsema zusters, Jan Jans voormond, Klaas Jans vreemde voogd over Jacobus Heerema bruids volle broeder.

Uit het eerste huwelijk:

1. **Jacob Lodewijks Strasheim**, ged. Obergum 14-11-1762, jong overl.
2. **Grietje Lodewijks Straatsheim**, ged. Obergum 1-6-1766, volgt II.

Uit het tweede huwelijk:

3. **Henrijka Pieters**, ged. Obergum 4-5-1769.
4. **Geertruit Pieters**, ged. Obergum 22-7-1770.
5. **Henrica Pieters**, ged. Obergum 27-6-1773.

- II. **Grietje Lodewijks Straatsheim**, ged. Obergum 1-6-1766, bij haar huwelijk van Maarhuizen, overl. Winsum (huis no. 52, oud 53 jr.) 16-1-1820, tr. Obergum 6-11-1785 **Gerrit Jacobs Wildeveld**, rog- en korenmolenaar, geb. Maarhuizen 1761, overl. Winsum (huis no. 52, oud 64 jr.) 19-1-1826, zn. van Jakob Hindriks, landbouwer, en Gepke Derks.

Bij het huwelijkscontract werden de partijen genoteerd als Gerrit Jacobs Wildeveld en Grietje Lodewijks Strahshein (GrA, RA Hunsingo, inv. no. 88, oud nr. XLVII c 2, fol. 66, 20-10-1785). Aan bruidegomszijde Derk en Meint Jacobs Wildeveld als broeders, Pieter Pieters als neef. Aan bruidszijde Jantje Jacobs Ritsema en Pieter Meinders moeder en stiefvader, Jacobus Heerema volle oom, Derk Meertens en de wedman Jacob Crijns aangehuwde ooms.

Zowel Gerrit als zijn broer Meint Jacobs Wildeveld stierven na 1811 binnen de BS (Winsum 19-1-1826 resp. 31-10-1832). In beide gevallen werden de ouders vermeld als hier opgegeven: de landbouwers Jakob Hindriks en Gepke Derks te Maarhuizen. Ik vond uit dit huwelijk geen kinderen in de DTB; waren ze mogelijk doopsgezind? De Groninger Gedenkwaardigheden gaven aanvullende gegevens: de betrokkenen woonden "in het Wildevelt". In 1797 overleed daar Menste Cornelis, de vrouw van Meint Jacobs (GDW 2440) en vijf jaar eerder, in 1792, Derk Jacobs Wildeveld, in zijn 40^e jaar en met vermelding van de ouders als Jacob Hindriks Wildeveld

en Gepke Derks (GDW 2439). Een zuster zal zijn geweest Trijnje Jacobs Wildeveld, die in 1800 te Lutjesaaxum stierf, een jaar later gevolgd door haar man Klaas Tonnis Saaxuma (GDW 779 resp. 781).

Gerrit Jacobs Wildeveld en Grietje Strasheim kochten in 1786 een boerenplaats te Eenrum op de Streek van Abel Jacobs en Tjaaktjen Jans. Het bedrijf was 95 jucken groot, deed aan de stad jaarlijks f 285 tot huur en kostte hen f 8021 (GrA, RA Hunsingo, inv. no. 204, oud XLVI c 2, fol. 162vo, 6-5-1786. Zij verkochten dit bedrijf in 1799 voor f 9000 aan Jan Julles en Aagtje Harms, en woonden toen onder Maarhuizen (GrA, RA Hunsingo, inv. no. 504, oud XLVI c 3, fol. 57, 5-4-1799).

Uit het eerste huwelijk:

1. **Jacob Gerrits Wildeveld**, geb./ged. Eenrum 13-8/20-8-1786, wagenaar, overl. Wehe (gem. Leens, oud 56 jr.) 26-11-1842, tr. Winsum 2-12-1810 **Pieterke Freerks**, ged. Bellingeweer 11-5-1784, overl. Wehe (gem. Leens, oud 59 jr.) 23-7-1843, dr. van Frerik Thomas en Derkjen Pieters.
2. **P[i]eter Gerrits Wildeveld**, geb. Eenrum 19-4-1789, roggemolenaar (1831, 1847), pel- en korenmolenaar (1855), overl. Winsum (huis no. 52, oud 65 jr.) 3-10-1854, tr. Winsum 5-3-1831 **Tjeertje Gerhardus van Velden**, geb./ged. Winsum 26-7/14-8-1796, overl. Winsum (huis no. 52, oud 50 jr.) 13-2-1847, dr. van Gerhardus Gerrits van Velden, schipper, en Hilje Pieters Kuiper [ook: Mulder].

Bij Tjeertjes overlijden was haar moeder nog in leven. Hoewel die doorgaans met de familienaam Kuiper voorkwam, heette ze in deze overlijdensakte Mulder.
3. **Gepke Gerrits Wildeveld**, geb./ged. Eenrum 3-4/10-4-1792, overl. Eenrum 6-1-1794 ("een kind van Gerrit Jacobs Wildeveld latende na tot sibsten bloede vader, moeder en 2 broers").
4. **Hindrik Gerrits Wildeveld**, geb./ged. Eenrum 3-5/11-5-1794.
5. **Levenloos kind** van Gerrit Jakobs Wilderveld, geb./overl. Eenrum 4-5-1797 ("laatende na beide ouders en 3 broertjes").

Aanvulling op genealogie Keur (zie Roots@Groningen 2008-2)

Roelof van Wijk, Haren

IV **Jacob Hanties Keur** huwt als Jacob Kuer te Groningen 9-8-1687, Martinikerk, ds. van der Schuur, otr. 16-7-1687 met **Anna ter Heest / Hiest**, ged. Groningen N.K. 13-3-1668, dochter van Hendrick ter Heest (overl. vóór 1687) en Lammechien Peters (Husinga); bij de ondertrouw treedt op Derk Jans, haar stiefvader.

De inschrijving in het kremersgilde was op jonge leeftijd, 19 jaar! Mogelijk beviel het niet of waren de wilde haren er nog niet uit, want later kom ik Jacob Keur tegen als sergeant.

Naast de reeds genoteerde kinderen, waarvan Jantje Keur, geb. in 1692, als Jantjen Ceurs van Groningen, te Steenwijk (een garnizoensplaats!) op 17-5-1711 ondertrouwt met Arien Jurjens de Vos, en daarmee een van mijn oudbetovergrootmoeders wordt, vond ik nog:

4. **Lammechien Keur**, bij huwelijk van Aat – Ath, een garnizoensplaats in Henegouwen, België – huwt Groningen 3-5-1718, otr. 26-3-1718 waarbij de vader Jacob Keur optreedt, met Bastiaan Meijer, tamboer in de compagnie van dhr capitein Moltemaker.

5. **Marrichjen Keur**, ged. Groningen M.K. 10-4-1701, de ouders wonen op de Cingel.
6. **Hantje Keur**, ged. Groningen M.K. 9-6-1702, de ouders wonen in de Turftorenstraat.

Jacob Keur treedt ook op als sibbevoogd bij de ondertrouw op 9-7-1701 van Lam-migjen Vooghts, dochter van Jeigjen Hovinge en Warmelt Voogt.

Jacob Keur zal genoemd zijn naar de eerste man van Jantien Lamberts: Jacob van Eelde, ovl in 1668. Leffert Peters wordt op 16-06-1668 aangezworen als voogd over het nagelaten kind van Jacob van Eelde en Jantien zijn huisvrouw.

IIIa **Hantie Hindricks Keur** huwt (otr. Groningen 6-6-1668) met **Jantien Lamberts**, wed. van Jacob van Eelde, voor wie Leffert Peters als zwager optreedt (hij is gehuwd met Hindricktien Lamberts).

Deze wordt ook aangezworen als voogd over het nagelaten kind van Jacob van Eelde bij Jantien zijn huisvrouw. Later, op 22-6-1668, wordt nog aangezworen Harmen Harmens als voormond en de schrijver Schaink als voogd. Op maandag 3-2-1673 wordt Hantie Keur als voogt en Geert Doedens als voormond aangezworen over Claes Lammerts kint bij Jantjen.

Er is dus een voorkind van Jantien Lamberts, geb. ca. 1666-1667?

IIIb **Marrichjen Pieters Keur** huwt Groningen 31-3-1706 met **Haijke Jacobs**, van Groningen, zij wonen in de Kijk in't Jadstraat en in de Visserstraat.

De volgende kinderen zijn bekend:

1. **Jacob Haijkes**, ged. Groningen N.K. 16-9-1708.
2. **Petertjen Haijkes**, ged. Groningen 2-2-1710, jong overl.
3. **Petertien Haijkes**, ged. Groningen 23-12-1714, jong overl.
4. **Petertien Haijkes**, ged. Groningen M.K. 3-7-1716, jong overl.
5. **Petertjen Haijkes**, ged. Groningen M.K. 8-2-1719.
6. **Jacobjen Haijkes**, ged. Groningen M.K. 26-4-1726, dochter van Haijke Jacobs en Margien Pieters Heins, bij der Aa.

De voogdijaanstellingen zijn alle uit de Groninger Bronnen en Toegangen n° 6 (1639-1672) en n° 30 (1673-1700). De kinderen van Haijke Jacobs en Marrichje Pieters Keur zijn gevonden via www.allegroningers.nl.

Van der Dong

Menne Glas, Haren

Schrijver dezes vlucht de stad uit: dankzij een terloopse opmerking van mijn broer op zijn en zijn gelijknamige zoons verjaardagsfeestje in Brabant ga ik in Kabouterdorp wonen, op een steenworp afstand van de Molenkampsteeg, waar ik gedurende kleuterschool en lagere school woonde. Het stadse huis moest worden verkocht. Fietsenmaker Nico tegenover me tipte de makelaar, die dat naar volle tevredenheid gedaan heeft. Mijn eerste vraag aan makelaar Marc was: "toevallig van de auto's?". Ja dus, ook al weer in Haren zat vroeger op het terrein van de huidige Aldi bij de Kerkstraat een Van der Dong-garage, waar mijn vader zijn eerste auto bij de grootvader van makelaar Marc kocht. Dat bedrijf is momenteel op Felland gevestigd en wordt geleid door een neef van makelaar Marc van der Dong. Deze laatste bleek zeer geïnteresseerd te

zijn in zijn familie, reden dat ik deze kleine familie aan een nader onderzoekje heb onderworpen. Je moet je makelaar te vriend houden tenslotte!

I **Johann Hinrich Harms van der Dons**, uit Groningen, overl. vóór 1840, tr. **Rensche Cornelius**, geb. 8-3-1771¹, uit Friesland, overl. Roden 29-6-1838.

In de huwelijksbijlagen van zoon Harm is een in het Duits gesteld extract uit het doopregister van Bagband Oost Friesland te vinden, gelukkig met bijgevoegd "translaat" in het Nederlands, waarin staat: " .. 10 fbr. 1804 baarde Rensche Cornelius uit Westvriesland [dat is "ons" Friesland] echtgenoot van Johann Hinricks Harms van der Dons uit de provincie Groningen, die in Nieuwe Moor woonachtig geweest is, eenen zoon, welke den 15den ejusdem met den naam Harm Janssen gedoopt is .. ". De huwelijksbijlagen van zoon Cornelis leveren diens doopacte op, waarin geschreven staat dat Cornelis een zoon is van Rensche Cornelis, vrouw van Jan Hindriks zijnde in Pruissischen dienst.

Een huwelijk is in prov. Groningen, Friesland en Drenthe niet gevonden. Bij het huwelijk van zoon Cornelis in 1845 verklaart deze onder ede, dat hij niet weet waar en wanneer zijn vader overleden is! Misschien wel ergens in het leger gesneuveld, strijdend tegen Napoleon? Op of rond de genoemde doopdatum van Rensche heb ik helaas haar doop niet geregistreerd gevonden in de internet-databases van Friesland, Groningen of Drenthe, haar ouders worden in haar overlijdensacte vermeld als "Cornelius en Rensche".

Kinderen:

1. **Harm Janssen van der Dons**, geb. Bagband 10-2-1804, volgt II.1.
2. **Cornelis van der Dong**, geb. Roden 29-9-1815, volgt II.2.

II.1 **Harm Janssen van der Dons**, geb. 10-2-1804, ged. Bagband in Oost Friesland 15-2-1804, overl. Oostwold 25-2-1843, landbouwer te Oostwold, tr. Leek 24-5-1840 **Trijntje Bos**, geb. onder Midwolde 22-3-1808, ged. Oostwold 8-5-1808, overl. Matsloot 29-12-1895, dochter van *Itze Tjeerds* en *Geertje Lamberts*; Trijntje tr. 2^e Leek 19-8-1845 Harms broer **Cornelis van der Dong**, zie II.2.

Harm komt met twee achternamen voor. Bij geboorte, huwelijk en overlijden schrijft men "van der Dons", net zoals zijn vader, maar leuker is de vermelding bij het tweede huwelijk van Trijntje. Daar staat geschreven: "weduwe Harm Janssen van der Dons ook genaamd Harm Janssen van der Dong". Kennelijk is men geleidelijk overgestapt naar de schrijfwijze eindigend op een 'g'. Ook op het certificaat van de Nationale Militie staat "van der Dong", Harm heeft zijn 5 jaren gediend bij de infanterie. Hierop wordt als bijzonderheid vermeld dat Harm niet kon schrijven.

Harm wordt bij huwelijk, geboorte kind en overlijden vermeld als landbouwer. Uit de Oorspronkelijke Aanwijzende Tafel (OAT) van het kadaster², opgesteld circa 1830, blijkt dat hij een klein boerderijtje van zo'n 5½ bunder bezit tussen het Leekstermeer en De Poffert langs de grens tussen Groningen en Drenthe: de T-splitsing van de weg naar Roderwolde en de parallelweg langs de snelweg naar Drachten ligt midden in zijn land, op de grens van Groningen en Drenthe. Het woonhuis lag net aan de andere kant van de snelweg. Op een iets ouder kadaster-document, een "Lijst der Eigendommen" opgemaakt 26 maart 1828³, staat doorgehaald als eigenaresse "Molen, wed. Barend van der" met daarboven als nieuwe eigenaar "Dong, Harm Jans van der". Dus we kunnen veilig aannemen dat Harm zich hier rond deze datum als boer vestigde. De stukjes land, voornamelijk weideland met ruim anderhalf bunder bouwland en verder huis, erf en tuin staan in dit document vermeld. Deze boerderij blijft tot aan de Tweede Wereldoorlog in bezit van de familie!⁴

Van de broers Harm en Cornelis is niets aangetroffen in de kerkregisters van Oostwold. Ofwel zij kerkten elders (Roderwolde?), ofwel ze waren niet zo kerks. Echtgenote Trijntje stamt wel uit een kerks milieu: vader letse Tjeerds legt belijdenis af in de pastorie van Oostwold op 29 april 1804, hij wordt later rond 1840 gekozen tot ouderling. Deze man bezit heel wat land noordoost van het Leekstermeer.

Kind:

1. **Bareld van der Dong**, geb. Oostwold 28-1-1841 , volgt III.1.

II.2 **Cornelis van der Dong**, geb. Roden 29-9-1815, overl. Matsloot 8-1-1906, begr. Roderwolde, landbouwer te Oostwold, tr. Leek 19-8-1845 **Trijntje Bos**, weduwe van zijn broer **Harm**, zie II.1.

Bij het huwelijk van Cornelis en Trijntje verklaart het paar dat uit hun relatie op 28-6-1845 twee dochtertjes geboren zijn met namen Renske en Geertje, duidelijk naar beider moeders vernoemd. Middels deze acte worden de kinderen gewettigd.

In de huwelijksbijlagen het rapport van de militie: blond, met blauwe ogen, en een groeve aan de linker kant des monds. Kornelis is in elk geval tot aan 1845 uitgeloot voor de dienstplicht.

Het toekomstige echtpaar krijgt op 3-6-1845 dispensatie van Willem II, koning der Nederlanden, om te mogen trouwen. Je mocht tenslotte niet zomaar met je broers weduwe resp. je overleden mans broer trouwen, in die tijd!

Cornelis en Trijntje boeren op de Matsloter boerderij, formeel wordt deze pas in 1855 op hun naam overgeschreven. In 1879 volgt verkoop van de boerderij aan (stief)zoon Bareld en diens kinderen, zie III.1.

Cornelis is de eerste Van der Dong die met zijn gezin voorkomt in het kaartsysteem van de bevolkingsregistratie, en wel op een kaart van 1860-70. Verder staan daarop: vrouw Trijntje, stiefzoon Bareld, en de dochters Geertje en Harmina. Aardig is dat bij Bareld vermeld staat dat hij op 2-8-1866 naar Roden vertrok. Ook opvallend is dat Geertje eerst doorgehaald is, om daarna met haar zoons Kornelis en Harm weer aangetekend te worden. Ook de kaart van 1870-80 is aanwezig, zij het zeer slecht leesbaar. Wel valt daarop te lezen dat het echtpaar op 3-5-1878 vertrok naar Roden, ongetwijfeld overeenkomend met de overname van de boerderij door Bareld.

Een leuke laatste vermelding⁵: *Alle bewoners van de Hoge Maden en van het Matslootgebied, vroeger Mathuisen genoemd, maakten gebruik van de Kerksloot voor hun wekelijkse kerkgang en voor hun reis naar Roden en verdere streken. Met bootjes roeide men uit het 'leege land' de overledenen naar het kerkhof. Tot in de vorige eeuw hield men zich aan de regel dat de 'lijken van Hogema door de naburen moeten worden gebracht langs de Mathuizer Kerksloot en in een schip moeten worden afgevoerd'. Kornelis van der Dong was de laatste die in 1906 per schip naar zijn laatste rustplaats op het kerkhof van Roderwolde werd gebracht.*

Kinderen:

1. **Renske van der Dong**, geb. Oostwold 28-6-1845, overl. 18-9-1845.

2. **Geertje van der Dong**, geb. Oostwold 28-6-1845, overl. Matsloot 24-8-1887, tr. Leek 15-6-1867 **Jan van der Veen**, geb. Zevenhuizen ca. 1834, overl. Oostwold 15-5-1876, boerenknecht, zoon van *Sietske Johannes van der Veen*.

3. **doodgeboren kind** van der Dong, geb./overl. Oostwold 24-10-1846.

4. **Harm van der Dong**, geb. Oostwold 24-10-1846, overl. Oostwold 30-10-1846.

5. **Trijntje van der Dong**, geb. Oostwold 12-3-1848, overl. Oostwold 4-6-1849.

6. **Harmina van der Dong**, geb. Roderwolde 19-5-1852, overl. Oostwold 14-6-1936, tr. Leek 14-11-1874 **Hindrik Bouwman**, geb. Ten Boer ca.

1836, landbouwer, arbeider, zoon van *Albert Klasens Bouwman* en *Pieterke Hindriks Kreemer*.

III.1 **Bareld van der Dong**, geb. Oostwold 28-1-1841, overl. Oostwold 13-5-1926, landbouwer, arbeider, tr. Leek 23-6-1866 **Renske Kuiper**, geb. Lettelbert 17-5-1844, overl. Oostwold 2-2-1919, dochter van *Jurjen Egberts Kuiper* en *Martje Ruurts Veldman*.

Stiefvader Cornelis en moeder Trijntje verkopen in 1879 de familieboerderij: voor de helft aan Bareld en Renske, en voor de andere helft aan Barelds en Renskes zes kinderen; elk kind een 12^e deel dus. Bij het kadaster blijft dit zo geregistreerd tot in 1921, in welk jaar de drie kinderen Jurrien, Cornelis en Trijntje gezamenlijk elk voor een derde de boerderij bezitten. Klaarblijkelijk zijn de zonen Harm, Marten en Egbert uitgekocht en hun eigen weegs gegaan. Na het overlijden van Jurrien blijven Cornelis en Trijntje als eigenaars over. In 1939 verkopen ze de boerderij aan moeder en dochter Oosterhuis. Cornelis blijft nog een paar jaar tot in 1941 als meier op de boerderij.

Een gezinskaart van Bareld is aanwezig over de periode 1880-1900. Zoals betaamt staat het hele gezin keurig vermeld, zonder veel extra informatie. Vermeldenswaardig is dat zoon Egbert op 19 maart 1894 uitgeschreven wordt naar Roden. En als onderste regel is kleindochter Jantje Derkje ingeschreven, geboren 31 april 1892 en 14 maart 1893 overleden. Zij was een buitenechtelijke dochter van Trijntje.

Kinderen:

1. **Harm van der Dong**, geb. Matsloot 20-11-1867, landbouwer, (fabrieks)arbeider, overl. Vierverlaten 27-1-1958, tr. Leek 4-2-1894 **Jantje Tel**, geb. Roden 16-11-1870, overl. Vierverlaten 19-11-1913, dochter van *Wilhelm Cherhard Tel* en *Hindrikje Koenes*; Harm tr. 2^e Hoogkerk 27-8-1919 **Roelofje Moerman**, geb. Leeuwarden 12-5-1898, overl. Hoogkerk 15-1-1978, dochter van *Jacob Moerman* en *Hiltje Brilstra*.
2. **Jurrien van der Dong**, geb. Matsloot 13-3-1869, overl. Oostwold 9-6-1930, veehouder.
3. **Cornelis van der Dong**, geb. Matsloot 1-1-1871, overl. Oostwold 5-9-1962, landbouwer.
4. **Marten van der Dong**, geb. Matsloot 16-1-1873, overl. Lettelbert 10-12-1952, landbouwer, tr. Leek 23-4-1904 **Geertje Stokroos**, geb. Enumatil 2-12-1873, overl. Lettelbert 4-3-1963, dochter van *Albert Stokroos* en *Aafke Kuiper*.
5. **Trijntje van der Dong**, geb. Matsloot 15-12-1874, overl. Leek 23-8-1935.
6. **Egbert van der Dong**, geb. Oostwold 6-3-1880, overl. Groningen 6-4-1963, landbouwer, tr. Roden 29-1-1910 **Aaltje Erenstein**, geb. Roden 12-6-1885, overl. Groningen 21-7-1950, dochter van *Roelf Erenstein* en *Roelfke Neef*.

Noten

- 1 Vermeld in overlijdensakte (GenLias), maar niet in extract (huwelijks bijlagen Cornelis) daarvan!
- 2 Zie: <http://watwaswaar.nl>, Leek sectie B, percelen 14 t/m 20
- 3 Toegang 1104, inv.nr. 135, lijsten der eigendommen
- 4 In de studiezaal van de Groninger Archieven is sinds kort via het zaalhoofd "Digilegger" beschikbaar: een database van het kadaster waarmee het eigendom van onroerend goed gevolgd kan worden. In elk geval vanaf OAT (circa 1830) tot halverwege 20^e eeuw.
- 5 http://www.historischeverenigingroon.nl/Uitgaven/Tijdschrift/Roon_2004/roon-ts-04-03.htm

DRUKKE TIJDEN SNELLE OPLOSSINGEN

COPYRIGHT! partners in opmaak & repro

WWW.COPYRIGHT.NL

INFO@COPYRIGHT.NL

TEL. 050-5714666

*De snelste kopieer- en printservice
levering door heel Nederland*

Nieuwe boeken: Verschenen of nog te verschijnen

Eilko van der Laan, eilko@tiscali.nl

Nieuw verschenen boeken:

Herbergiers van de stad Groningen, 1623–1803. W.G. Doornbos.
Deel 52 in de reeks Groninger Bronnen en Toegangen. Groningen, 2008, € 20,52.

Herbergiers van de stad Groningen, 1623–1806. Admissies. W.G. Doornbos.
Deel 53 in de reeks Groninger Bronnen en Toegangen. Groningen, 2008, € 10,53.

Wijntappers van de stad Groningen, 1634–1807. W.G. Doornbos.
Deel 54 in de reeks Groninger Bronnen en Toegangen. Groningen, 2008, € 9,54.

Landgebruikers en –eigenaren van de Groninger stadshamrikken, ca. 1455–1832. W.G. Doornbos.
Deel 57 in de reeks Groninger Bronnen en Toegangen. Groningen, 2008, € 12,57.

Bovenstaande delen zijn te bestellen door het verschuldigde bedrag over te maken op bankrekening nummer 46.83.14.741 t.n.v. Stichting STIEP te Groningen. Vermeld duidelijk het deelnummer en uw naam en adres.

Tuinstad Haren. Bouwlust in de jaren '30. J. Kingma.
Uitgeverij Passage; ISBN 9789054521846; gebonden, geïllustreerd, 112 pagina's; € 19,95.

Huizen uit de jaren '30 van de vorige eeuw waren en zijn erg populair. De bouwstijl was een nieuwe ontwikkeling in het bouwen in Nederland. De beter gesitueerden gingen door de toegenomen mobiliteit buiten wonen. Veel plaatsen gingen ertoe over huizen voor deze groep te bouwen. Hoe de ontwikkelingen in Haren verliepen staat in dit boek.

Groningen. Gids voor cultuur, landschap en recreatie. T. Hartman.
Uitgeverij Profiel; ISBN 9789052941035; ingenaaid, geïllustreerd, 512 pagina's; € 19,95. Een herziene uitgave van de reis- en cultuurgids van Groningen.

Het Kunstlievend genootschap Pictura te Groningen 175. H. Overmars.
Uitgeverij Pictura, ISBN 9789076457192; gebonden half linnen, geïllustreerd, 144 pagina's; € 22,95.
De 175-jarige geschiedenis van het genootschap wordt beschreven met nadruk op de kunstzinnige activiteiten en haar rol in het culturele leven van de stad en de provincie Groningen.

De Wolkenfabriek. 1913–2008.
Uitgeverij Noordboek, ISBN 9789033007576, gebonden, geïllustreerd, 128 pagina's; € 25,00.
Geschiedenis van de fabriek van de Suiker Unie in de stad. Behalve het gebouw, de machines en de ketels worden ook de mensen geportretteerd, die er het laatste jaar werkten.

Westerwolde. F. Tamis.

Uitgeverij Noordboek; ISBN 9789033005534; ingenaaid, geïllustreerd, 112 pagina's; € 15,00.

In deze uitgave wordt Westerwolde verkend, het landschap met een heel andere ontstaansgeschiedenis dan de omliggende veengebieden. De glooiende gronden, kronkelende beekjes, oude bossen en ruige natuurgebieden vormen een bijzonder stukje Groningen.

Natte voeten, vette klei. O. Knottnerus.

Uitgeverij Profiel, ISBN 9789052944104; ingenaaid, geïllustreerd, 96 pagina's; € 14,50.

Deel 3 in de reeks Archeologie in Groningen.

In oostelijk Fivelingo, het gebied rond Appingedam en Delfzijl, heeft het water altijd een grote rol gespeeld. Dit themaboek dient ter ondersteuning van Archeologische Informatie Punten.

Vragen en antwoorden

redactie Johan Waterborg

Deze rubriek is bedoeld voor specifieke vragen op genealogisch gebied in de provincie Groningen en voor algemene vragen van genealogische aard. Antwoorden komen van de Roots@Groningen-lezers; de redactie doet geen onderzoek naar aanleiding van gepubliceerde vragen. Voor verdere regels zie Roots 2008 nr. 1, blz. 30.

U kunt uw vragen en antwoorden sturen naar: J.A.P. Waterborg, Vijverweide 27, 9791 EA Ten Boer, tel: 050-3021294, e-mail: waterborg@kpnplanet.nl.

VRAGEN

2008/04 Claes Sijmons en dokter Bernardus

De heer Harry Zanting stuurde een uitgebreid onderbouwde vraag in die haast een artikel op zich is. Omdat het wel een bijzondere en interessante geschiedenis is, geven we de heer Zanting bij deze graag de ruimte:

“Eén van mijn voorvaders is Carst Pieters, waarschijnlijk geboren rond 1600 in Hasselt, overleden tussen 1668 en 1670 in Hoogeveen of Meppel. Hij was jarenlang rentmeester van jonkheer Roelof van Echten, die niet alleen nauw betrokken was bij de ontginning van de veengebieden in zuidwest Drenthe, maar ook andere ambities had. Zo verleende hij in de dertiger jaren van de 17^e eeuw support aan ene Ernst Zumm, een schoonzoon van Sicco van Camminga, bij diens pogingen om Heer van Ameland te worden. Daar is meer over te vertellen, maar ik wil mij beperken tot het volgende. Om geldschietters te werven voor die Amelandse onderneming heeft Roelof van Echten zijn rentmeester Carst Pieters onder andere naar de stad Groningen gestuurd. Carst logeerde daar in het logement ‘Inder Rolder Toren’, vanwaar hij in april en mei 1639 brieven schreef aan Van Echten. Uit die brieven, die in het Drents Archief te Assen bewaard worden (Archief Huis Echten, toegang 0614, inventarisnummer 34, 38, 39, 40), blijkt dat hij in Groningen gesproken heeft met ene *dokter Bernardus*, die hem heeft medegedeeld geen contanten beschikbaar te hebben omdat hij recent land heeft aangekocht. Daarna heeft Carst Pieters contact gezocht met *Claes Sijmons*, die hij niet thuis getroffen heeft; hij blijkt afgereisd ‘naar Oostfriesland om enige ossen te

halen'. Carst is hem achterna gereisd en heeft hem opgewacht bij Knock waar Claes met zijn beesten de Eems kwam overgestoken. Carst en Claes zijn samen teruggereisd naar Groningen en daar arrangeren ze opnieuw een onderhoud met dokter Bernardus. Ook nu zonder resultaat. Dokter Bernardus en Claes Sijmons zien blijkbaar niets in het Amelandse avontuur.

Voor de completering van een familieverhaal zou ik graag iets meer weten van genoemde dokter Bernardus en (veehandelaar?) Claes Sijmons. Dokter Bernardus zal – zo valt aan te nemen – niet onbemiddeld geweest zijn en mogelijk mag je dat ook van Claes Sijmons veronderstellen. Beiden treffen we dus in Groningen in 1639. Is er wellicht iemand onder de lezers van 'Roots@Groningen' die iets meer over genoemde heren kan vertellen? Mocht ik reacties krijgen op deze vraag dan zal ik daar met genoeg in een volgend nummer over vertellen!"

Harry Zanting, Maartensdijk, h.g.zanting@casema.nl

Ver van huis

Sondagh den 16 [sep. 1660] Mk. Anthonius, soon van Casparus Falk, oculist en breuksnijder uijt Lijflant van Riga geboortich, en Anna Sophia, doen gelogiert in Kreupel-stræet, daer de Tamboer uijt-hanght.

Ingezonden door Menne Glas., Haren

OPROEP FOTO'S

Ook in 2009 willen we foto's van lezers op de voorplaat van Roots@Groningen plaatsen. De drie nummers krijgen elk hun eigen thema: kinderen, vrouwen en mannen. Hiervoor kunt u opnames sturen naar antonia.veldhuus@hetnet.nl. Uiteraard hebben ze binding met Groningen en zijn gemaakt vóór 1940. Plaatsing in volgorde van binnenkomst!

Op de onderstaande foto's v.l.n.r.:

- Jan Meijer (1835-1877), overgrootvader van Kineke Beintema-Meijer
- Grietje Jans Eelkman Roorda-Oost (1821-1895), oud-oudtante van Kineke Beintema-Meijer
- Johanna Geertruida Krugier (1859-1896), betovergrootmoeder van Michèl de Jong

Nieuws van de archieven

redactie Henk Hartog

Groninger Archieven, Cascadeplein 4, tel. 050-5992000;
www.groningerarchieven.nl

Nieuwe genealogieën in de studiezaal (toegang 1957)

21008 **Bodde**. *Aanzet tot een genealogie van de familie Bodde*, 2e druk, 142 blz. met foto's en index. Nakomelingen van Nies Hindriks van Scheemda en Hayke Willems van Midwolda, die in 1752 te Midwolda trouwden.

24524 **Helmantel**. *Hoe Helmantel vertrok uit Friens: geschiedenis van de familie Helmantel van 1775 tot 2008*, door Klaas Pera, 136 blz. met illustraties en index.

Nakomelingen van de hovenier Arnoldus Helmantel, afkomstig uit Berlijn en in 1822 overleden te Ezinge. Hij trouwde in 1797 te Leeuwarden met Martje Lammerts Hogeboom.

G 643 **Oterdoom**. *Familieboekje voor het geslacht Oterdoom*, losbladig, met index, eerdere versie bijgewerkt tot eind 2007.

24610 **Westra**. *Een WESTRA familie vanuit het Westerkwartier – een familiegeschiedenis*, door Sietske Westra, 184 blz. met veel foto's en index. Stamvader is Egbert Gerits te Grijpskerk die ca. 1650 trouwde met Altije Mostert. In dit boek worden de nakomelingen gevolgd van hun achter-achterkleinzoon de timmerman Metske Jans Westra, in 1852 te Burum overleden, en diens vrouw Johanna Jacobs Visser.

24643 **Haan**. *Genealogie HAAN - een familie uit het Oldambt*, door Jan Roelfsema, ruim 100 blz. met foto's en index. Stamouders zijn Peter Goverts en Hilke Derks die in 1722 te Termunten trouwden. Hun kleinzoon Pieter Goverts, die in 1779 te Noordbroek trouwde met Aaltje Roelfs, nam de naam Haan aan.

Zaterdagopening en sluiting wegens feestdagen in rest 2008

De archieven zijn geopend elke 2^e zaterdag van de maand (behalve in juli en augustus) van 10-16 uur. In het komende najaar dus op 13 september, 8 november en 13 december. Op 11 oktober is de Dag van de Groninger Geschiedenis.

Bij de voorplaat

Idee en uitvoering Antonia Veldhuis

Bovenste rij:

- Hindrik & Eilko van der Laan, vader (1925-1995) en opa (1889-1974) van Eilko van der Laan
- Jan de Jong (1862-1920), betovergrootvader van Michèl de Jong.

Middelste rij:

- Lies, Margaretha en Catharina Poelma; de laatste is grootmoeder van Otto Nienhuis
- Alberdina Jantina Busscher (1905-1991), moeder van Netty van der Deen-Flikkema
- Stoffer van der Veen (1832-1925), betovergrootvader van moederskant van Jacques Bennis.

Onderste rij:

- Jan Willem Eelkman Roorda (1818-1888), oud-oud-oudoom van Kineke Beintema-Meijer
- Trientje de Haas (1897-1964), grootmoeder van Willem Bodde Wzn.
- Roelof Meijer (1787-1870), oudgrootvader van Michèl de Jong.

Bestuur van de afdeling Groningen van de Nederlandse Genealogische Vereniging

• Voorzitter (afgevaardigde)	G. Zuidema	Zilverlaan 30	9743 RK Groningen
		<i>gertzuidema@cs.com</i>	050 – 577 63 63
• Vice-voorzitter en penningmeester	H. Boels	Stadsweg 47	9791 KA Ten Boer
		<i>henkiona@wxs.nl</i>	050 – 302 32 07
• Secretaris (Web-coördinator, plv. afgevaardigde)	E.F. van der Laan	Mudaheerd 102	9737 XD Groningen
		<i>eilko@tiscali.nl</i>	050 – 525 76 10
• Bestuurslid (PR)	J.A.P. Waterborg	Vijverweide 27	9791 EA Ten Boer
		<i>waterborg@kpnplanet.nl</i>	050 – 302 12 94

Redactie Roots@Groningen

H.J.E. Hartog	Snelliusstraat 28	9727 JN Groningen	<i>redactie@groningen.ngv.nl</i> 050 – 525 33 33
A. Veldhuis	Dr. A. Plesmanlaan 75	9269 PJ Veenwouden	0511 – 47 58 98
J.A.P. Waterborg	Vijverweide 27	9791 EA Ten Boer	050 – 302 12 94

Contactdienst (CALs)

T.K.J. Wagenaar	Spiegelstraat 103	9721 JT Groningen	<i>tkjwagenaar@hotmail.com</i> 050 – 526 67 01
-----------------	-------------------	-------------------	---

Knipseldienst

F. Renssen	Hoofdweg 396	9765 CT Paterswolde	<i>f.rensen@kpnplanet.nl</i> 050 – 364 16 10
------------	--------------	---------------------	---

Afdelingswebsite

J.J.T. Wagenaar	http://groningen.ngv.nl	9721 JT Groningen	<i>jtwagenaar@home.nl</i> 050 – 526 67 01
-----------------	---	-------------------	--

Kinnen wie joe helpen?		Computer algemeen	Contactdienst	Genealogie beginners	Genealogie gevorderden	HazaData	Heraldiek	Internet	Kadaster	Militairen (Staats leger)	NGV algemeen	Notarieel	ProGen
J.W.H. van Campen	050 – 501 82 14			✓	✓					✓			
Ir. A. Daae	050 – 309 22 93						✓						
H.J.E. Hartog	050 – 525 33 33			✓	✓						✓		
G.W. Kuijk	050 – 403 15 97					✓			✓			✓	
M.J. de Lange	058 – 280 24 85			✓	✓	✓					✓		
P. Molema	079 – 342 36 80	✓				✓		✓					
R.O. Roffel	050 – 577 04 01					✓							
A. Veldhuis	0511 – 47 58 98			✓	✓			✓					
T.K.J. Wagenaar	050 – 526 67 01		✓							✓			✓

Roots@Groningen

ISSN-nummer: 1380-7277

Indien onbestelbaar: Eilko van der Laan, Mudaheerd 102,
9737 XD Groningen